

**BÜTÜN
ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ
BİRLEŞİN!**

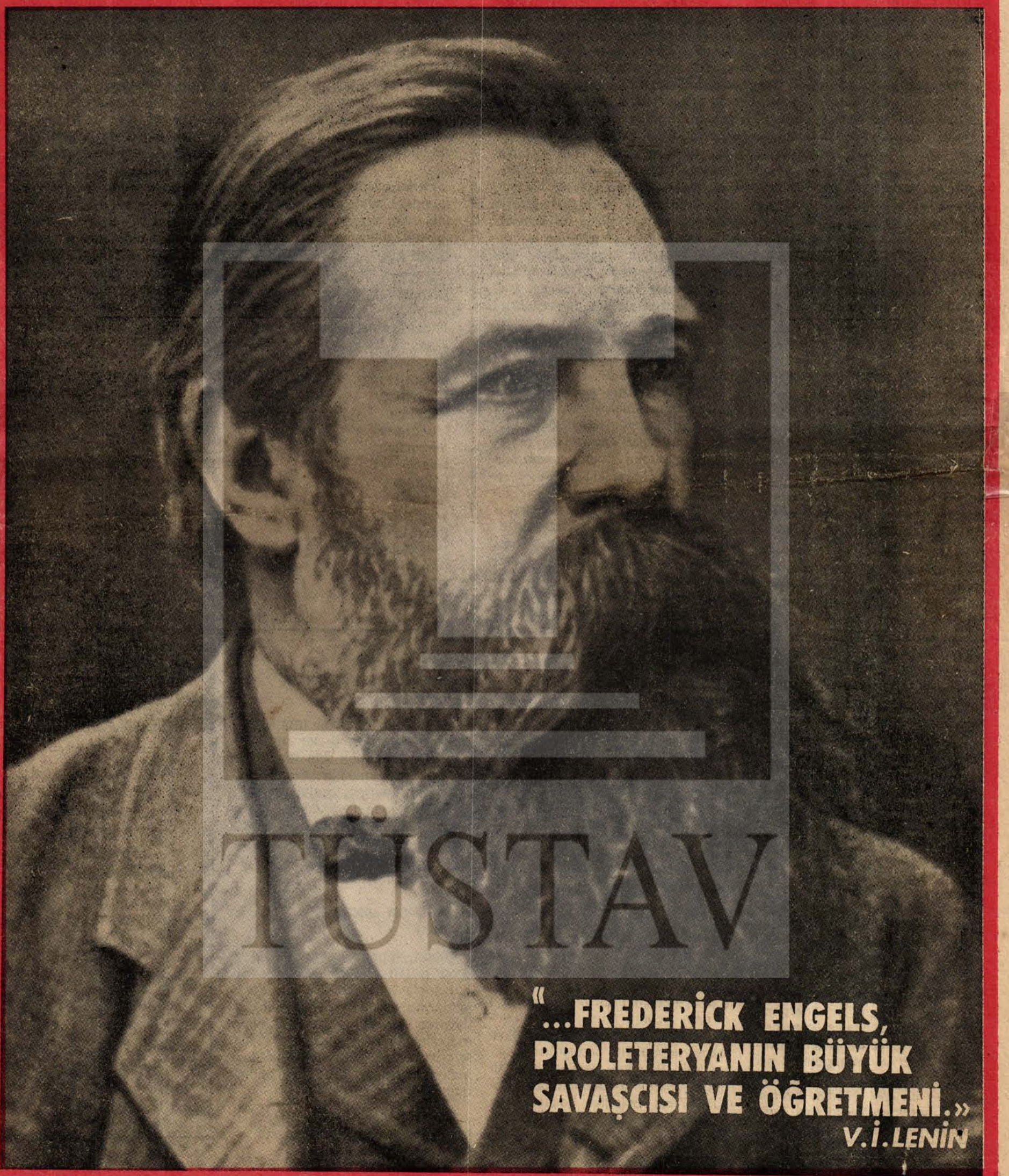
TÜSTAV
ARŞİVİ
Bülent Tuno
Bağış

PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR

S. 120 5 tl

kitle

haftalık sosyalist gazete

TÜSTAV

**“...FREDERİCK ENGELS,
PROLETERYANIN BÜYÜK
SAVAŞCISI VE ÖĞRETMENİ.”**

V.İ. LENİN

Maocular Anti-Komünist Yolda MC ile Yarışıyor

Montreux Antlaşmasının 20 yıl daha uzatılması ve Sovyetler Birliği'nin 40 bin tonluk Kiev Uçak gemisinin boğazlardan geçmesi karşısında Türkiye'de Maocular başta olmak üzere bütün gerici güçler feryadı bastılar.

Türkiyede misyonu anti - sovyetizm yani anti - komünizm olan Halkın Sesi adlı bozguncu varakpare bu konuyla ilgili olarak sayfalarını Demokratik Parti milletvekili Özer Ölçmen'in anti-Sovyet ve anti-komünist demecine açtı. Kiev uçak gemisinin geçişini protesto eden Ölçmen'in sözlerine çerçeve içinde yer verdi.

Gene aynı konuyla ve Montreux antlaşmasıyla ilgili olarak Bozguncu, provakatör Halkın Sesi gazetesi Tercüman gazetesinden de alıntı yaptı. Tercüman'ın da böylece Maocular gibi «iki süper devlete» karşı olduğu anlaşıldı.

Gerek DP'nin gerekse Tercüman gazetesinin Türkiye'deki en azılı anti-komünist güçlerden olduğu herkesçe bilinir. Böylece Maocuların kimlerle kol kola olduğu daha iyi anlaşılacaktır.

Öte yandan, Maocularla MC iktidarı arasındaki çatışma ve çelişkinin baş noktasının ne olduğunu, işçi sınıfı sosyalistleri öteden beri çok iyi bilmektedirler.

Maocular MC'yi anti-komünist olduğu için eleştirmiyorlar; tersine yeterince anti-komünist olmadığı için eleştirmiyorlar; tersine yeterince anti-komünist olmadığı için eleştiriyorlar. Bir başka deyimle, Maocular, MC'nin yeterince anti-Sovyet bulmuyorlar, MC'nin detanta uymak zorunda

kalan politikasına başkaldırıyorlar, ve Demirel - Türkeş - Feyzioğlu kliniği Sovyetler Birliğine ve dolayısıyla komünizme karşı kıstırıyorlar.

Bu gerçeği Halkın Sesi adlı bozguncu gazetesinin yukarıda sözünü ettiğimiz son sayısında görmek mümkündür. Maocular, Ege sorunu ile yazdıkları başyazılarında MC iktidarının Sovyetler Birliğine karşı yeterince mücadele edememesinden yakınıyorlar.

Demek ki, Maocular iktidarda olan başçelişkisi daha çok anti-Sovyet ve anti-komünist olup olmamak noktasında düğümlenmektedir. Bu durumda, Maocular, iktidardan daha çok anti-komünist ve anti-sovyet tutum izleyen parti sözcülerine ve gazetelere sayfalarını açıyorlar.

Gerçekte, MC partiler topluluğu halk düşmanı ve azılı anti-komünist ve anti-Sovyet, bir yönetimdir. Fakat sosyalist sistemin gücü, MC partiler topluluğuna ve başta onların ağababası emperyalist burjuvaziye, özellikle Amerika emperyalizmine detant politikasını dayatmaktadır. Öte yandan MC partileri, Türkiye'nin Kıbrıs politikası dolayısıyla itildiği yalnızlığı kırmak, üçüncü dünya ülkelerinden bazı pazar alanları bulmak için genç ulusal devletlere ve üçüncü dünya ülkelerine de yaranmak zorunda kalmaktadırlar.

MC'nin detanta mecbur kalması anti-komünist Maocuları fazlasıyla tedirgin etmektedir. Şu halde Maocularla, MC'ciler arasındaki çelişki anti-komünizmin ve anti-sovyetizmin nüansları ve uygulanma yöntemleri arasındaki bir çelişkidir ve gerçekte hiç de önemli değildir. Maocu karşı-devrimci çıtırtkanlık ile MC arasındaki bu çelişki sınıflar ve politika yelpazesinde anti-komünizmin tonları üzerindeki tál ve önemsiz bir çelişkidir. Karşı-devrimciliğin, her ülkede, her devirde çeşitli kışkırtıcı, görüntüleri olmuştur. Bu bakımdan gerçekte

Maocularla MC'ciler temel noktada, ve Mc Chartizm hattı üzerinde el ele anti-sovyetizm, yani anti-komünizm ve kol koladırlar.

Olimpiyatlarda Sosyalist Sistemin Zaferi

Montreal Olimpiyat Oyunları sona erdi. Bu oyunlar sosyalist sistemin sporda kazandığı başarıların yeni bir aşamasını simgeledi. Sporun kitlelere mal edilmesinin, tüm kitle tarafından paylaşılmasının ve en temelinde üretici güçlerin, sosyalist sistemde nasıl da geliyor olduğunun açık ve yeni bir kanıtı olan Montreal Olimpiyatları, Maocuların «Süper Devletler» adı altında sürdürdükleri anti-Sovyet ve dolayısıyla anti-komünist yaygaraya sosyalist sistem sporcularının politika dışından indirdikleri yeni bir şamar oldu.

Üretici güçleri hızla geliştiren ve amacı sınıfsız toplumu kurmak olan, sınıfsız toplumu kurma mücadelesinde, bir yandan

bunun maddi önkoşullarını, objektif temelini hazırlayan sosyalist sistem, öte yandan sınıfsız toplumda, insanların üretim saatlerinden arta kalacak geniş zamanlarını değerlendirebilmeleri için bugünden estetiğe, sanata ve spora gerekli önemi vermektedir. Sosyalist ülkelerin sanat konusunda kazandıkları başarılar, nasıl ki, sanatın kitleye, en geniş yığınlara maledilmesinin bir sonucu ise, aynı şekilde sporda yükselen başarı grafiği de böyle bir yığınsal sportif faaliyetin sonucudur.

Montreal oyunlarındaki sosyalist sistemin yeni başarıları, geleceğin sınıfsız toplumuna giden yolumaki emin adımları kanıtlayan bir spor olayıdır.

ÜLKE ADI	Altın	Gümüş	Bronz	TOPLAM
S.S.C.B.	47	43	35	125
Demokratik Alman Cumhuriyeti	40	25	25	90
ABD	34	35	25	94
Federal Almanya	10	11	17	38
Japonya	9	6	10	25
Polonya	8	6	11	25
Bulgaristan	7	8	9	24
Küba	6	4	3	13
Romanya	4	9	14	27
Macaristan	4	5	12	21
Finlandiya	4	2	—	6
İsveç	4	1	—	5
İngiltere	3	5	5	13
İtalya	2	7	4	13
Yugoslavya	2	3	3	8
Çekoslovakya	2	2	4	8
Yeni Zelanda	2	1	1	4
Fransa	1	2	5	8
Güney Kore	1	1	4	6
İsviçre	1	1	2	4
Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti	1	1	—	2

DÜZELTME

Geçen sayımızda Montreux Antlaşması ile ilgili yazımızda birinci sütunun son paragrafında dizgide bir kelime düşmüş. Doğrusu şöyle olacak: «...Orta Doğu ve Doğu Akdeniz'de barışın, sosyalizmin ve ulusal kurtuluş hareketinin karşısında, 6 cı Filo, ABD'nin bu bölgedeki kolcubasılığını yapıyor, barışı ve ulusal kurtuluş hareketini tehdit eden bir görevi yerine getiriyordu...»

Bu sayımızda ise 12 ci sayfadaki «TIP Nereye Gidiyor» başlıklı yazının son sütun ikinci paragrafı şöyle bitecek: «...diyenlere düşen görev, güncel demokrasi, ulusal bağımsızlık ve barış mücadelesinden taviz vermemektir».

Ve 4.cü sayfada kurultay neyi kanıtladı başlıklı yazının 3. sütun son paragraf son satır şu şekilde olacaktır: «...İşçi sınıfı öncülüğünü benimsediğini...» şeklinde olacaktır.

Teknik bakımdan, dergimizin dizgisi ile baskısı arasında çok kısa bir süre bulunmasından doğan — ve maalesef sık tekrarlanmasını önleyemediğimiz — bu gibi gözden kaçmış dizgi hatalarından dolayı özür dileriz.

KISA... KISA... KISA... KISA... KISA...

ÇORUM'DA DİRENİŞ

Geçtiğimiz hafta Çorum'un Osmaniye ilçesindeki Zümrüt Tuğla fabrikasında çalışan bir işçinin işveren tarafından işten atılması üzerine, bu haksız tutumu protesto eden işçiler direnişe geçtiler.

Bunun üzerine işveren jandarmayı işyerine getirdi. Jandarma grevci işçilere saldırdı. Çatışma çıktı. Sonuçta direnişçi işçilerden 30'u jandarma tarafından gözaltına alınarak adliyeye verildi.

Çorum Kitle Bürosu

TATVAN'DA MİSK'İN

SALDIRISI

Tatvan belediye işçilerinin MİSK'e katılmasını zorlayan Belediye başkanının bu tutumuna karşı direnin işçilere karşı MİSK meseleyi bölgedeki aşiret ilişkilerine ve aşiret kavgasına dönüştürmek istemiştir. Böylece işçilere yapılan gerici saldırı sonucunda dört işçi yaralanmış, belediye başkanı ile saldırıyı düzenleyenler kaçmışlardır.

MARSHALL'DA JANDARMA MÜDAHALESİ

Gebze'deki Marshall fabrikasında sürmekte olan greve karşı işveren grevi kırmak için jandarma gücüne başvurmuştur. Binbir türlü entrika çeviren, çeşitli grev kırıcılıkları yapan işverenler bir yolunu bulup jandarmayı işçilerin üzerine salmışlar, çıkan olaylarda işyeri temsilcisini jandarmalar hırpalamışlardır.

TUBORG'DA JANDARMA BASKISI

Tuborg fabrikasında, sarı Tek Gıda İş'den ayrılıp, DiSK'e bağlı Besin-İş'e kaydolmuş işçilere karşı jandarma tehdidi uygulanmaktadır. Sendika seçme özgürlüğü için mücadele eden işçiler ve özellikle onların ileri işçi liderleri jandarmaların baskısı ve tehdidi altındadır.

İşveren, bu işçilerden her gün birkaçını işten çıkarmaktadır.

TÜRK-İŞ

24 TEMMUZ'U

«KUTLAYAMADI»

274 ve 275 sayılı kanunların çıktığı gün olan 24 Temmuz 1963'den bu yana her yıl 24 Temmuz, Türk-İş ve sarı sendikalar tarafından «İşçi Bayramı» olarak «kutlanırdı».

Bu yıl 1 Mayıs'ta İşçi Dayanışma Günü'nün Taksimde yüzbinlerle kutlanması sonucu ilk kez — sahte işçi bayramı — olan 24 Temmuz «kutlanmadı». Türk-İş bu konuda cesaret gösteremedi.

Böylece Türkiye işçi sınıfı, sarı sendikalara ve sınıf düşmanlarına karşı yeni bir zafer daha kazanmış oldu.

SAVAŞ KIŞKIRTICILIĞI "HORA,, TEPIYOR

Bülent Ecevit'e New York'da bir Kıbrıslı Rum tarafından yapılan başarısız suikast teşebbüsü, ne yandan ele alınır alınsın, tam bir CIA tertibi kokusu taşımaktadır. ABD emperyalizmi bu sayede Türkiye ve Yunanistan halkları arasında savaş kıskırtıcısı siyasetini bir adım daha ileri götürmüş, Kıbrıs'ta iki toplum arasında sokulan nifakı biraz daha derinleştirmiş, Türkiye'de «sol»un liderine sağ sosyal-demokrasi ve onun «erdem»leri adına biraz daha prestij kazandırırken, aynı zamanda, o lidere, hayatının her an tehlikede olduğunu bir «uyarı» mahiyetinde hatırlatmıştır. Yani bir taşla birkaç kuş birden vurmuştur!

Bundan daha birkaç gün önce Ecevit'i, parlamentoda en büyük partinin genel başkanını, âdeta «vatana ihanet»le suçlamaktan çekinmeyen Süleyman Demirel'in, bu olay üzerine, Ege sorununun bunca civcivlendiği bir dönemde, «Türkiye'ye yönelmiş bir hareket»ten söz etmesi elbetteki anlamlıdır. Yine tam bu sırada Türkiye'nin ABD'den kırk fantom uçağı daha satın almak üzere olduğunu açıklanması da, Türkiye ile Yunanistan arasında savaş havasının körüklenmesinde emperyalizmin, hemen akla gelebilecek siyasî hesapları dışında, ne gibi ekonomik çıkarları olduğunu gösteriyor.

Türkiye ile Yunanistan arasında çıkacak sıcak bir savaşın her iki ülke halklarına, özellikle her iki ülkenin emekçilerine ne gibi kötülükler, felâketler getireceği malûmdur. Uzaktan güdümlü bir «savaş oyunu»nun ise, yine her iki ülke emekçilerine, savaş hazırlıklarının ve silâhlanma yarışının ekonomik pahası olarak neye mal olacağını, iki yıl öncesinin Kıbrıs «barış harekâtı» ve ondan doğan sürüncemeli sonuçlar bugünden ortaya koymaktadır.

Savaştan da, savaşçı pozlardan da sonunda kazançlı çıkacak olan emperyalizmdir. Yunanistan'da iki yıllık demokrasi, faşist reaksiyonun tehdidi altında ve bundan yararlanan «Karamanlis demokrasisi»nin kısılcı içindedir. Türkiye'de tirmanan faşizm, gelişen işçi sınıfı hareketini ve kitlelerin sosyal muhalefeti boğmaya kalkmak için fırsat kollamaktadır. İki ülke arasında savaş olsun, savaş göze alıcı bir tavır olsun, tüm tutucu güçlerin anti-demokratik emellerine elverişli ortam ve zemin hazırlamaktan öte hiç bir sonuç vermeyecektir. Ve bu arada, tabii, emekçi halkın hayat düzeyinin gitgide gerilemesi pahasına emperyalist silâh sanayilerinin ceplerine avuç dolusu para akıtılarak sürdürülen karşılıklı silâhlanma yarışını hızını büsbütün arttıracaktır.

Bu gerçeklerin Türkiye'de bütün ilerici ve demokrat çevrelerce açıkça görülmesini çok isterdik. Ne yazık ki durum böyle değil. Ama durumun böyle olmaması da, aslında, çok şaşırtıcı birşey değil. Sorunlara işçi sınıfının konumu ve onun getirdiği siyaset açısından bakmayanlar, kendilerini ne kadar «sol» ve hattâ «sosyalist» bellerlerse bellesinler, emperyalizmin siyasî manevralarına kanmaktan, giderek bu manevralara âlet edilmekten kurtulamazlar.

Nitekim suikast olayı üzerine ilerici basın da çıkan yorumlarda, olayın sorumluluğu derhal, hemen hiç düşünülmeden, Kıbrıslı Rumlara yüklenmiş ve «Kıbrıs'taki soydaşlarımızın, ellerini kana bulamaktan çekinmeyen ve en menfur cinayetleri işlemekten sakınmayan fanatik saldırganlar karşısında buldukları bir kez daha ispatlanmıştır.» kabilinden, soruna son derece yüzeysel ve yanlış bir yaklaşımı ifade eden sözler sarfedilmiştir. Bir odada bir sinek uça ardında CIA'yı gören ve gösterenler, nedense bu olayda sadece «Kıbrıs'taki soydaşlarımızın

karşısındaki... fanatik saldırganları» görmektedirler!

Aynı Kıbrıs «barış harekâtı» zamanında olduğu gibi, temelde küçük burjuva milliyetçiliğinden kaynaklanan bu gibi görüş ve yorumlar işçi sınıfının bakış açısına her bakımdan terstir ve doğrudan doğruya emperyalizmin ekmeğine yağ sürmektedir. Üstelik yerli tekelci burjuvazi de, emperyalizmin kanadı altında kendi ilhakçı siyasetine kamuoyu oluşturmak, Kıbrıs sorununun gerek Kıbrıs halkının, gerekse tüm dünya halklarının gerçek çıkarları doğrultusunda bir çözüme bağlanmasını yokuşa sürmek için, yine bu gibi görüş ve yorumlardan yararlanmaktadır. Ege'de kıta sahanlığı ve karasuları anlaşmazlığından doğan bugünkü gerginlik ânında, Türkiye'nin özünde haklı olan davası, Kıbrıs'ta emperyalizmin öngördüğü fiili taksimi biraz daha perçinlemeye âlet edilmektedir. Sözde Kıbrıs'ın toprak bütünlüğü ve bağımsızlığını koruma adına yapılan «barış harekâtı»nın ikinci yıldönümünde, Türkiye'nin başbakan yardımcısı Feyzioğlu'nun Adada bir Genel Vali ağızıyla demeçler verdiği bir sırada, «sol» adına yazılanlar, emperyalizmin gizli kapaklı dalaverelerine elverişli zemin ve fırsat hazırlamaktan başka birşey yapmamaktadır.

Küçük burjuva solun Ege sorunu ve Hora gemisinin sefere çıkışıyla ilgili tavrı da aynı milliyetçi şartlanmanın damgasını taşıyor. Zaman zaman CHP'ye yukardan bakarcasına «sol» adına akıl öğreten ve onu âdeta «hima»ye»si altına alan «ilerici sosyalist» yazar çizer kesimi, hemen bütün hayatî konularda olduğu gibi burada da CHP ile aynı paralelde seyrediyorlar. Eskiden kalma gizli ya da açık Yunan düşmanlığı ve «palikarya» psikozundan beslenen «taviz» vermez savaşçı pozlar, tehdit edi-

TSİP: Ecevit'e Suikast Girişimi CIA'nın Tertibidir

«CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'e Amerika'da yapılan suikast girişimi fanatik bir milliyetçinin keyfi davranışı değildir. Amerika ve Kanada'daki milliyetçi bir Rum örgütünün genel sekreterinin piyon olarak kullanıldığı bu olay, gerçekte CIA kaynaklı bir provokasyon tertibi olup, amaç Doğu Akdeniz'de bölge barışını büsbütün tehlikeye sokmak, Türkiye ve Yunanistan arasında şovenizmi ve savaş kıskırtıcılığını sağlamak olup, doğrudan doğruya ABD emperyalist silah tekellerinin ve ABD militarizminin çıkarlarına hizmet etmektedir. Dünyada demokrasi ve barıştan yana olan bütün güçler, bu gibi olayların raslantısız olmadığını, birer provokasyon mizansenini olduğunu çok iyi bilirler.»

Öte yandan TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'e gönderdiği telgrafta özetle şunları söylemiştir:

«Şahsınıza yapılan ve kardeş halkları birbirine düşürmeye yönelik barış düşmanı bu çirkin tecavüzü şiddetle kınarken, partimiz adına size ve partinize geçmiş olsun dileklerimi sunarım.»

TSİP 1. KONGRE KARARI

1.4.5. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, Türkiye ve Yunanistan halkları arasında emperyalizm ve yerli egemen güçler tarafından yaratılan ve devamlı körüklenen düşmanlığı etkisizleştirmek ve halkların kardeşliğini bu konuda somut olarak hayata geçirmek için Yunanistan halkının temsilcileri ile karşılıklı ilişkiler dahil her türlü çalışmayı yürütür. Türkiye ile Yunanistan arasında saldırmazlık paktı imzalanmasına ve silâhlanma yarışına son verilmesini savunur.

ci edalar sergileniyor yazılarında. MC koalisyonunun ve partilerinin yaptıkları az bulunarak, yangına körükle gidiliyor. Türkiye ile Yunanistan arasındaki Ege sorununun aslında bir uluslararası sorun olduğu, uzun vâdede Boğazların statüsünü de ilgilendirdiği, o nedenle uluslararası plânda ele alınması ve barışçı görüşmelerde Türkiye'nin haklılığının herkese kabul ettirilmesi gerektiği gözden kaçırılarak, sorun salt bir «petrol arama hakkı»nın Yunanistan'a kabul ettirilmesi, yani salt Türkiye ile Yunanistan arasında bir sorun (iki ülke arasında güç dengesiyle halledilecek bir sorun) düzeyine indiriliyor. Ve bu düzeyde, tabii, kaçınılmaz olarak, CHP Genel Başkanının ve diğer CHP sözcülerinin yaptıkları gibi, iki ülke arasında gerginliği arttırıcı, dolayısıyla bu gerginliği savaş havasına çevirmekte yarar gören emperyalist mihrakların işini kolaylaştırıcı tavırlar takınıyor, görüşler savunuluyor.

Hora gemisinin hazırlanması, sefere çıkıp çıkmayacağı, ne zaman çıkacağı ve nerelerde dolaşacağı, gittiği yerlerde ne yapıp ne yapmayacağı gibi konularda ana muhalefet partisinin irili ufaklı sözcülerinin beyanları da, onların izinden giden küçük burjuva yazarların yazıp çizdikleri de, hep, MC koalisyon partilerinin maceracı eğilimlerini kızıştırıcı, ülkede şoven duyguları körükleyici, ve giderek, yukarıda belirtilen nedenlerden ötürü, hedef şaşırtıcı bir niteliktedir. Ve hiç birinin, yurt çıkarlarının emperyalizme karşı yurtseverce savunulmasıyla bir ilgisi yoktur.

Oysa, bilimsel sosyalizmin en genel doğruları ile karşılaşma fırsatını bulabilenler bilirler ki, halk arasında düşmanlık tezgahlayanlar, savaş kıskırtıcılığına çanak tutanlar sömürücü egemen çevrelerdir ve onların sosyal-şoven destekçileridir. Yurtseverlikle milliyetçiliği karıştıran veya aynı anlamda kullanabilen küçük-burjuva sol çevre ve yazarların son tahlilde neye hizmet ettikleri burjuva siyaset sözcülerinin ağızında, özellikle Denktaş'ın sözlerinde somut ifadesini bulmaktadır.

Türkiye ve Yunanistan arasında çıkacak bir savaşın kahrını iki ülkenin işçileri ve emekçileri çekeceklerdir. Bu, iki ülkenin işçilerinin burjuvaziye karşı sosyal muhalefetlerini geçici de olsa dizginleyebilecek, belki de savaş bahanesiyle toplumsal muhalefet de ezilmeye çalışılacaktır.

Bu şimdiden kestirilebilen gerçeklerin göz ardı edilmesi, edilmek istenmesi herşeyden önce işçi sınıfı sosyalistlerine önlerindeki görevleri bir kez daha hatırlatmaktadır.

Türkiye ve Yunanistan halklarının kardeşliğinin tarihsel bir olgu olmaktan somut hayata geçirilmesi işçi sınıfının enternasyonalist görevlerindedir.

TÖB-DER KURULTAYI BİLİMİN ZAFERİYLE SONUÇLANDI

24-26 Temmuz tarihleri arasında Ankara'da yapılan TÖB-DER Üçüncü Kurultayı Türkiye devrimci ve demokratik hareketinde son zamanların en önemli forumu niteliğini taşıyordu. Kurultaya verilen önem, Cumhuriyet, Politika ve Vatan gibi ilerici gazetelerde günler öncesinden başlayan haberler ve yazı serilerinden de anlaşılmaktaydı.

KİTLE Dergisi de bu kurultayı elinden geldiğince yakından izlemeğe çalıştı. Bu sayfada kongre sırasında Kitle muhabirlerinin tuttukları notları ve KİTLE'nin yorumlarını okuyacaksınız.

Önemle şu noktayı belirtmek isteriz ki, KİTLE'nin bu görüşleri TÖB-DER kongresindeki gruplardan hiçbir grubu ya da kişiyi bağlamaz.

Örgütün, tüm öğretmenlerin ilkeli birliğini savunan KİTLE, burada okuyacağınız haber ve yorumlarda örgütün içişlerine karışmamak için oldukça dikkatli ve kısıtlı davranmağa dikkat etti. Bu nedenle, okuyuculara yeterince bilgi ve ayrıntılı yorum aktarmıyorsak, bunun nedeni, iki temel ilkeye uymamızdır. Birincisi, içinde çeşitli siyasî eğilimleri, farklı ilerici eğilimleri barındırması gereken bir demokratik yığın örgütü ilkesine uymak, ikincisi örgütün içişlerine karışmak anlamına gelecek sözlerden kaçınmak, üçüncüsü ise öğretmenlerin ilkeli ve devrimci birliğini savunmak. Bu üç temel ilke bilimin demokratik örgütler için benimsediği, ve Türkiye'de herkesten önce KİTLE'nin savunduğu ve geniş kesimlere kavratılmasında, kabul ettirilmesinde birinci derecede Kitle'nin rol oynadığı ilkeler ve kavramlardır.

KİTLE, ayrıca, kurultay artık sona erdiğine göre kongrede çekişen grupların da sona ermesi gerektiğini söyleyen ve tüm TÖB-DER'lilere faşizme ve emperyalizme karşı birlik ve mücadele çağrısında bulunan yeni genel Başkan Gültekin Gazioğlu'na yeni seçilen tüm merkez organlarına ve tüm TÖB-DER örgütüne, üyelerine, emperyalizme, faşizme, şovenizme ve tekellerin egemenliğine karşı başarılar diler.

TÖB-DER Üçüncü Olağan Genel Kurulu anti-faşist, anti-emperyalist hareketi doğrudan, sosyalist hareketi ise dolaylı olarak ilgilendiren önemli bir olay oldu.

TÖB-DER'in daha önce de belirttiğimiz iki belirgin özelliği: 1) Bu örgütün, kendi benzerleri, yani diğer demokratik meslek örgütleri, arasında en etkin, en güçlü, gerçekten canlı ve Anadolunun pek çok küçük kasabasına kadar örgütlenebilmiş bir bütünlük niteliğini taşıması; 2) Öğretmenlerin konumu gereği TÖB-DER üyelerinin politikleşme düzeninin gelişkin olmasıdır.

Bu iki özellik TÖB-DER kongresinin politik önemini arttırmıştı. Kongrede, — özellikle divan başkanlığı seçimlerinde kristalleşen — iki hakim eğilim göze çarptı:

1 — TÖB-DER ve benzeri demokratik örgütlerin yığınsal karakterini gözönüne almayan, orayı salt bir siyasal platform olarak gören, sanki bir sosyalist parti ya

«Seçimler bittiğine ve kongremiz sonuçlandığına göre, artık gruplar da bitmiştir. Şimdi bu salondan hepimiz kol kola, omuz omuza, hep birlikte çıkacağız ve faşizme ve emperyalizme karşı kol kola, omuz omuza mücadele edeceğiz.»

**TÖB-DER Genel Başkanı
GÜLTEKİN GAZİOĞLU**

TÖB-DER'in üç gün süren Üçüncü Olağan Genel Kurulu gergin ve çekişmeli bir hava içinde geçti.

Çeşitli gruplar kongre öncesinde bastırdıkları broşürlerle kendi görüşlerini dile getirdiler.

DİVAN SEÇİMLERİ

Pek çok grubun bulunmasına rağmen divan başkanlığı seçimlerinde gruplar iki blokta toplandı. Demokratik Merkeziyetçiler, Özgürlük Grubu ve Birlik - Dayanışma grubunun ortak adayı olarak Konya delegesi Bahattin Uçar divan başkanlığına aday gösterildi. Bunun karşısında birleşen çeşitli gruplar Adıyaman delegesi Bekir Önder'i divana aday gösterdiler. Demokrasi İçin Birlik grubu başlangıçta divan başkanlığına ayrı bir aday önerdiyse de sonradan önerilerini geri alıp üç grubun ortak adayı olan Bahattin Uçar'ı desteklediler.

Ad okunarak yapılan divan seçimlerinde Bahattin Uçar, 299 Bekir Önder ise 229 oy aldı. Böylece aradaki 70 oy fark, gerçekte kongrenin hakim eğilimini belli etmişti.

Geçen yılki Kurultay'da da Divan Başkanlığı yapan Bahattin Uçar'ın başkanlığındaki Divan Heyeti üçüncü Kurultay'da zaman zaman elektriklenen ve örgütle, öğretmenlikle ilişkisi olmayan bazı bozguncu ve maceracı öğrenci gruplarının dışardan müdahale edilmeğe çalışılan bu genel Kurulun, büyük olaylar çıkmadan bitmesinde kendine düşen görevi yaptı.

KONUKLARIN KONUŞMALARI

Divan yerini aldıktan sonra, eski başkan Cemil Çakır'ın açış konuşmasıyla devam eden kongrede ilk gün, gündeme göre konuklar söz aldılar. Siyasal parti yöneticilerinden TBP Gen. Başk. Mustafa Timisi,

TSİP Gen. Sek. Yalçın Yusuf-oğlu, TİP Gen. Başk. Behice Boran, SP Gen. Başk. M. Ali Aybar, TEP Gen. Başk. Mihri Belli konuştular. Salonda dinleyici olarak hulanun küçük öğrenci grupları bazı siyasal parti konuşmacılarının konuşmasını kuru gürültü çıkararak engellemeğe çalıştı. Örneğin, proletarya enternasyonalizminden söz edilmesi karşısında dinleyiciler arasındaki Maoçu ve goşistlerin kopardıkları yaygara Maoçuların enternasyonalizm düşmanı karşı - devrimci yüzünü bir kez daha gösterirken, «sol»-kanat revizyonistlerinin (goşistlerin) küçük burjuva milliyetçi karakterini ve işçi sınıfı ideolojisi dışındaki tutumlarını da sergiledi.

İlk gün konuşan diğer konuklar arasında Halkevleri Gen. Başk. Ahmet Yıldız ve TMMOB gen. Başk. Teoman Öztürk de vardı.

Öte yandan «sol» - revizyonizmin maceracı sözcülüğünü yapan AYÖD Genel Sekreterinin TÖB-DER'in içişlerine saygısızca müdahale etmesi, geçen dönem yöneticilerini revizyonist olmakla suçlaması büyük tepkilere yol açtı. Maceracı saygısızlığın ikinci kanıtı gene aynı kişinin ağızından dile getirildi. SBKP'yi revizyonistlikle suçlayan AYÖD Genel Sekreterinin (Devamı 14. Sayfada)

Kurultay Neyi Kanıtladı

da benzeri bir siyasal kuruluşmuş gibi her türlü politik tartışmayı bu örgüte sokmağa çalışan, örgütün esas işlevi olan demokratik görevleri ve acil ödevleri önemsemeyen, örgütü demokratik hedeflerinden saptırarak siyasal eğilimlerin cirit attığı bir arenaya dönüştürmek isteyen ve en tehlikelisi bu önemli demokratik kuruluşu, kendi siyasal grupsal amaçları için avadanlık haline getirerek örgütün birliğini ve bütünlüğünü pervasızca tehlikeye atmağa hazırlanan eğilimler toplandı;

2 — Örgütün niteliğini, karakterini kavramış olan ve bilimin, demokratik örgütler için gösterdiği ilkeleri savunan ve birinci gruptakilerin tersine, örgütü kendi siyasal çıkarlarına araç edinilecek bir avadanlık olarak görmeyen, TÖB - DER'i herşeyden önce öğretmen kitlesinin demokratik ve ekonomik taleplerini yerine getirecek, öğretmenler üzerindeki fa-

şist baskılara karşı mücadele edecek ve genel olarak faşizme, emperyalizme, şovenizme, tekellerin egemenliğine savaş kıskırtıcılığına, gerici eğitim düzenine karşı gelen demokratik hareket içinde yerini sağlamlaştırması gereken bir örgüt olarak gören sosyalist ve diğer ilerici eğilimler bütünlüğü.

Kongre başında ikinci ve doğru eğilimin, diğerinden hayli güçlü olduğu görüldü.

Kongre genel olarak işçi sınıfı biliminin ve enternasyonalizminin, Türkiye çapında ve öğretmenlerin en ileri unsurları üzerinde kazandığı yaygınlığın ve etkinliğin bir kanıtı olmuştur. İşçi sınıfı düşüncesi ve dünya görüşü tüm kongre sırasınca hakim eğilim olarak kristalleşmiştir.

TÖB-DER kurultayı, öğretmenlerin gerçekten de işçi sınıfıyla yan yana, omuz omuza olduğunu, işçi sınıfı öncülüğünü benimsediğini, ve en ileri unsurların

işçi sınıfı bilimini kavradıklarını gösteren bir form niteliği taşıması bakımından önemlidir.

Eski TÖS'ün genel başkanı Fakir Baykurt, geçen yıl kongre sonuçlarını ve öğretmenlerin düşünsel gelişim doğrultusunun gördüğü halde, TÖB-DER içindeki bu hızlı gelişimi ve Türkiye'de genel olarak işçi sınıfı biliminin dinamizmini ve yayılımını kabul etmek istemediği için 3.cü kurultay öncesinde yazdığı yazılarda, TÖB-DER'e sosyal demokrasi kuyrukculuğunu önerdi, üstelik de buna karşı çıkanlar için saldırgan ve küçümser bir dil kullandı. Ama Kongrenin seyri ve sonuçları gösterdi ki, TÖB-DER artık eski TÖS'ün de, yeni sosyal demokrasinin de çok ilerisindedir. Artık öğretmenlerin ileri demokratik örgütlenmesinin hakim düşünsel karakteri, işçi sınıfından yanadır, işçi sınıfı ideolojisi klavuzluğundandır.

Kongrenin belirlediği ikinci eğilim, işçi sınıfı biliminin sadece sosyal demokrasiye karşı öğretmenler arasındaki üstünlüğünü kanıtlamak olmadı. Aynı zamanda bozguncu ve maceracı akımlara karşı öğretmen kitlesinin büyük çoğunluğunun kapalı olduğu ve

(Devamı 14.cü Sayfada)

“DÜNYA HALKLARININ YÜKSELTİKLERİ BAYRAĞIN ÜZERİNDEKİ EN YÜCE SİMGE PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİDİR,,

TÖB-DER Üçüncü Genel Kurulunda Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına konuşan Genel Sekreter Yalçın Yusufoglu'nun konuşma metni ni yayınlıyoruz.

Arkadaşlar;

Sözlerime başlarken Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin tüm örgütlerinin ve üyelerinin TÖB-DER örgütlerine ve üyelerine devrimci dayanışma dileklerini iletmek isterim.

Faşizmin tırmanış içinde olduğu işçi sınıfımıza, emekçi halkımıza, öğretmenlere ve öğrencilere saldırdığı, öğretmenlerin yurdun dört bir yanında faşist cinayet şebekelerinin saldırılarına ve kurşunlarına hedef olduğu, kurban edildiği, öldürüldüğü ya da yaralandığı; veya binlerce öğretmenin sürgün edildiği, ağır anti-demokratik koşullar, yoğun baskılar altında çalışmaya zorlandığı, TÖB-DER, şubelerinin anti-demokratik biçimde kapatıldığı, kısacası faşizmin ve gericiliğin, gerek MC güçleri, gerekse MC dışındaki kolları aracılığıyla, ve gerek resmi kuvvetleriyle, gerekse gayri resmi faşist-gerici örgütler aracılığıyla işçi sınıfımıza, halkımıza ve ileri halk güçlerinden olan öğretmenlerimize, şiddetli bir zorbalık uyguladığı bu günlerde yapılan TÖB-DER Üçüncü Olağan Kurultayı, sadece devrimci öğretmen hareketi için değil, fakat genel olarak devrimci-demokratik hareket açısından da büyük önem taşıyor.

Arkadaşlar;

Bugün Türkiye toplumu büyük bir bunalım yaşıyor. Bu bunalım gerçekte halkımızın bunalımı değildir. Bu bunalım emperyalizme bağımlı Türkiye kapitalizminin bunalımıdır, bu bunalım, uluslararası — emperyalist — burjuvaziye bağımlı Türkiye egemen sınıflarının bunalımıdır.

Bu bunalım dünya kapitalist sisteminin bunalımıdır. Emperyalizmin uluslararası tekellerin ve tüm dünya gericiliğinin bunalımıdır.

Bugün dünyada iki temel güç çarpışıyor: Dünya kapitalist sistemi ve Dünya SOSYALİST SİSTEMİ... Ve ilerici - gerici güçler çatışması bu iki zıt eksenin üzerinde yükseliyor. Bir yanda emperyalizmin başını çektiği tüm dünya gericiliği, bunun karşısında sosyalist sistemin öncülüğünde gelişen, yükselen dünya devrimci süreci... Ve bunlardan birincisi, emperyalizm ve dünya gericiliği, sürekli olarak gerilerken, dünya devrimci sürecinin yükselmesi, dünya kapitalist sisteminin ve dünya gericiliğinin çöküşünü hızlandırmakta, bu gerici sistemin iç çelişkilerini derinleştirmektedir.

Evet arkadaşlar, sosyalist sistem güçlenmektedir... Uluslararası işçi sınıfı hareketi güçlenmektedir. Ulusal kurtuluş hareketi güçlenmektedir.

Dünya barışı güçlenmektedir. Uluslararası işçi sınıfı hareketi metropolde emperyalist burjuvaziye karşı yeni yeni zaferler kazanmakta, yeni yeni mevziler elde etmektedir.

Mazlum halkların, ezilen ulusların kurtuluş hareketi, dünya devrimci süreci bütünlüğü içinde, ve sosyalist sistemin büyük desteğiyle yer yüzündeki, deniz aşırı ülkelerdeki köh nemiş hisarlarına ağır darbeler indiriyor. Dün Çin'inde, güneydoğu Asya'da, bugün Afrika'da, Orta Doğu'da, yarın Latin Amerika'da, Türkiye'de ve benzeri ülkelerde halkların ulusal ve sosyal kurtuluş hareketinin zaferlerine tanık olduk, oluyoruz, olacağız. Bağımsızlığına kavuşmuş genç ulusal devletler de dünya ulusal kurtuluş hareketi içindeki etkin konumlarını güçlendiriyorlar.

Ve emperyalizme, onun başını çektiği tüm dünya gericiliğine karşı topyekün mücadele veren, bağımsızlık ve demokrasi için, barış ve sosyalizm için savaşan dünya halklarının, emperyalizm ve dünya gericiliği karşısındaki ortak temeli, ana eksen,

PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİ dir.

Bugün dünya kapitalist sisteminin başını çektiği uluslararası gericilik ve her türlü sömürü baskı karşısında; demokrasinin, barışın, ulusların eşitliğinin, ezilen ulusların kurtuluşunun ve uluslar arasındaki güvensizliklerin kaldırılıp karşılıklı güvenliğin kurulmasının, temeli, sömürgeciliğin ve yeni sömürgeciliğin ırkçılık ve şovenizmin ebedi olarak yıkılmasının, işçilerin birliği ve halkların kardeşliğinin güçlenmesinin biricik mihveri proletarya enternasyonalizmidir. Bugün sosyalist olsun veya olmasın, tüm dünya halklarının emperyalizme ve tüm uluslararası mücadelede başı çeken uluslararası sosyalist hareketin ve dolayısıyla tüm dünya gericileri karşısında savaşan dünya ilerici güçlerin yükselttikleri öncü bayrağın üzerindeki en yüce simge proletarya enternasyonalizmidir.

Arkadaşlar,

“ ANTI-KOMÜNİZMİN HER ÇEŞİDİNE KARŞI MÜCADELE BAŞ GÖREVİMİZDİR ,,

TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoglu'nun TÖB-DER Genel Kurulunda yaptığı konuşma sırasında sosyalist sistemin yerini vurgulayan ve proletarya enternasyonalizmini öven sözleri salondaki büyük çoğunluğun coşkun alkışlarıyla karşılaştıkça, salona sızmış Maocu ve goşist azınlık grupçukları bu sözleri protesto hareketine giriştiler. Gerçekte TSİP Genel Sekreterinin söz almasıyla başladıkları engelleme hareketini yoğunlaştırdılar. TSİP Genel Sekreteri konuşmasını bozguncuların ve maceracıların sürekli kuru gürültüsü altında yapmak zorunda kaldı.

Daha sonra bu konuda görüşüne başvurduğumuz TSİP genel sekreteri bize şunları söyledi:

«Biz işçi sınıfı bilimine ve enternasyonalizmine bağlı görüşlerimizi her yerde savunuyoruz. Bu yüce düşünceyi başta burjuvaziye karşı savunuyoruz. Maoculara ve maceracılara karşı savunuyoruz. Emperyalizmin ve yerli burjuvazinin yarım yüzyıldır tabu haline getirdiği ve amansızca yasakladığı kavramları işliyoruz. Tabuları yıkmaya mücadelesi veriyoruz. Yani gericiliğin, demokrasi düşmanlığının anti-komünizmin her türüsüne karşı ödünsüz bir mücadele sürdürüyoruz. Bu görüşlerimizden bir tek geri adım atmadık ve atmayaacağız. Kurultay'a dinleyici olarak girmiş olan sayıları ancak birkaç yüzü bulan, aslında öğrenci kitesini de temsil etmeyen ve delegelerden hemen hiç destek bulamayan bir kısım unsurların kuru gürültüsünü önemsemiyoruz. Bir avuç azınlığın bilimsel ve enternasyonalist görüşler karşısında gösterdiği anti-komünist histeriye gerek delegelerin gerekse büyük dinleyici çoğunluğunun bilinçli tepkisi yeterince sevinilecek bir olgudur. Bozguncu Maocularla, «sol»-kanat revizyonizminin yani maceracılığın bilimsel devrimci işçi sınıfı görüşleri karşısında uğradığı bozgun, işçi sınıfı biliminin ve enternasyonalizminin Türkiye çapında, tüm Anadolu düzeyinde kazandığı etkinliğin yeni bir kanıtı oldu. Bilim ve enternasyonalizm doğrultusunda verdiğimiz ödünsüz mücadelenin boşa gitmemiş olduğu görüldü.

Maocuların ve «sol»-revizyonistlerin Türkiye'deki başlıca boy hedeflerinden birisinin TSİP olduğunu biliyoruz. Fakat biz Mc Chartizm'in yeni bir türü olan Maoculuğa ve her çeşit anti-Komünizme karşı bilim ışığında, işçi sınıfı politik hareketini ve onun bağımsız devrimci öğretisini savunmaya devam edeceğiz. Bozguncu ve serüvenci unsurların, sözünü ettiğiniz gürültüsünü abartmaya gerek yok. Bu gibi olaylar, karşılaştığımız ne ilk, ne de son anti-Komünist yaygaradır.»

Ankara Kitle Bürosu

Dünya devrimci sürecinin kopmaz bir parçası olan Türkiye emekçi halk hareketi de bu güçlenişin dışında değildir. Bugün, bütün elverişsiz koşullara rağmen, azgınlaşan faşist tirmanışa, şiddetlenen gericiliğe ve halkımızın üzerinde yoğunlaşan sömürü ve tahakküme rağmen, Türkiye devrimci ve demokratik hareketi yükseltmektedir. Tüm ilerici güçlerin emperyalizme, faşizme, tekellerin egemenliğine, toprak ağalığına, ırkçılığa şovenizme ve asimilasyonculuğa karşı mücadelesi yükselmektedir. Gelişen bütün ilerici güçler, yükselen tüm devrimci-ilerici hareketler arasında en büyük yeri, başköşeyi, hiç kuşkusuz, işçi sınıfımız tutmaktadır.

Türkiye'de sömürüye ve baskıya, her türlü egemen gericiliğe ve despotizme karşı emekçi halkın büyük uyanışı işçi sınıfının öncü adımlarıyla gelişmekte güçlenmektedir.

Türkiye Sosyalist ve İşçi sınıfı hareketinin güçlenmesi tüm Türkiye emekçilerinin ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesinin mjdicesi ve güvencesidir. Türkiye sosyalist ve işçi sınıfı hareketi birlik ve örgütlenme yolunda önemli adımlar atmaktadır. İşçi sınıfımızın bağımsız sınıf güçleri öncülüğünde sürdürülen bu gelişim, işçi sınıfımızın tüm bağımsız sınıf güçlerini bağrında ve çevresinde toplamış, tüm işçi sınıfı bilimine ve öğretisine katıksızca bağımlı tüm proletarya devrimcilerini bünyesinde kenetlemiş tek bir proletarya partisinin inşa süreci yolunda büyük bir aşamadır.

İşçi sınıfı devrimcilerinin karşısında bugün ikili bir görev vardır. Bir yandan Türkiye sosyalist ve işçi sınıfı hareketinin birliğinin sağlamak doğrultusunda çaba göstermek; öte yandan faşizme, emperyalizme, şovenizme karşı tüm ilerici, demokrat güçlerin, güç ve eylem birliğini sağlamak, bunu sözden çıkarıp somut hedefler ve programlar etrafında fiile geçirmektir. Böylece bir yandan genel devrimci ve demokratik hareketin önündeki demokrasi ve bağımsızlık mücadelesi, barış ve sosyalizm mücadelesi yani tüm anti-emperyalist ve anti-faşist mücadeleler güçlendirilirken, öte yandan bu genel devrimci - demokratik hareketin mihveri olan sosyalist hareketin, bir başka deyimle proletaryanın politik hareketinin birliğini kurmak, pekiştirmek ve öncü konumunu sağlamlaştırmak en büyük yükümlülüklerimizdendir.

Devrimci - ilerici öğretmen hareketine gelince, kuşkusuz ki, bu hareket de tıpkı tüm emekçi halk güçleri gibi ağır baskılar altındadır. Hem çağımızdaki bilimsel ve teknolojik devrimle işçi sınıfına her geçen gün biraz daha yaklaşan, kendi kurtuluşunu işçi sınıfının yanında gören, hem de Türkiye'deki özgül konumu gereği devrimci, demokratik ve

(Devamı 15. Sayfada)

DÜNYA BARIŞI KOMÜNİSTLERİN ÇABALARI ÜZERİNDE YÜKSELİYOR

ERICH HONECKER

29-30 Haziran'da Berlinde yapılan Avrupa Komünist ve İşçi Partileri Konferansı'nda açış konuşmasını yapan Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin öncü işçi sınıfı partisi ALMANYA SOSYALİST BİRLİK PARTİSİ Merkez Komitesi Genel Sekreteri Erich Honecker'in sözkonusu konuşmasının tam metnini tarihsel bir belge olarak yayınlıyoruz.

Sevgili Yoldaşlar;

Alman Sosyalist Birlik Partisi, 29 Avrupa Komünist ve İşçi Partisinin temsilcileri önünde, Avrupa'da barış, güvenlik, işbirliği ve sosyal ilerlemede yeni başarıların elde edilmesi konusunda katkıda bulunmak yolundaki kesin arzusunu ifade eder. Komünist ve İşçi Partilerinin ortak aksiyonlarının da devamlı olarak hangi teşvik ve ilerlemeler esasına dayandığı bilinmektedir. Avrupa'da, yumuşama yolunda kesin sonuçlar kaydedileceğinden ve aynı zamanda gündemde birçok yeni sorunlar ve amaçlar bulunduğundan ve ciddi tehlikeler görmemezlikten gelinemeyeceğinden, halklar hareketle komünistlerin sözlerini bekliyorlar. Onların sözünü, bizim partilerimizden herbiri kendi ülkesinde kendi halkı ve işçi sınıfı için söylüyor. Elbette uluslararası dayanışmamız ne kadar sıkı olursa, ortak mücadele amaçlarımız konusunda ne kadar anlaşır ve buna uygun olarak davranırsak, elde etmek için uğraştığımız başarı da o kadar büyük olur.

Anlaşmamıza uygun olarak görüşülecek ve kabul edilecek olan belge, bir dizi sorunu ihtiva etmektedir; ancak bunlar insanlık için büyük önem taşıyan sorunlar, yani gerçek anlamda halkların yaşam sorunlarıdır. Bu nedenle, konferansımız büyük bir önem taşımaktadır. Konferans sonuçlarının partilerimizin ulusal ve uluslararası mücadelelerinde aktif bir rol oynayacağına eminiz.

Yüzyılımız boyunca Avrupa, dünya savaşları yüzünden iki kez kan ve gözyaşı denizine döndü. Bu savaşlar halklara korkunç yaralar verdi ve ölçsüz değerler kaybetti. Bugün için, yaşayan ve gelecek kuşakları yeni felâketlerden korumak ve barışı devamlı olarak güven altında tutmaktan daha acil bir görev yoktur. Alman Sosyalist Birlik Partisi'nin görüşüne göre, bunun için gerekli objektif şartlar hiçbir zaman şimdiki kadar elverişli olmamıştır.

Komünistlerin diğer barışsever ve demokratik güçlerle birlikte anti-Hitler-Koalisyonunun zaferinden sonra faşizm üzerine olan mücadeleleri konusunda son yıllarda birçok şeyler başarıldı. Helsinki Güvenlik ve İşbirliği Konferansının, ikinci dünya savaşı sonuçlarını ve Avrupa'daki savaş sonrası gelişmeyi devletlerarası bir şekilde tesbit ettiğini ve böylece sağlam bir barışın esaslarını yarattığını takdir ediyoruz. İkna edici bir mantıkla, farklı sosyal düzenlere sahip devletlerin barış içinde birarada olmasına karşı atom silahları dolayısıyla başka bir alternatif olmadığı görüşü her yerde önem ka-

zanmaktadır. Şimdiye kadar elde edilen başarıların kökeni, uluslararası güç dengesinin sosyalizm ve barış lehine değişmesindedir. Yumuşama, dünya politikasında ana dâvâ haline gelmiştir. Bu, şüphesiz ki, zamanımızın bütün ihtilâlcı, antiemperyalist ve barışsever güçlerinin ortak mücadelelerinin sonucudur.

Söz, uluslararası güç dengesinin değişmesinden açılınca, özellikle Sovyetler Birliği'nin yerine getirdiği icraatlar kendini göstermektedir. Dünyanın ilk sosyalist ülkesinin, insanlığın faşizmden kurtuluşu yolundaki tarihi işlevi edebiyen unutulmayacaktır. Çeşitli ülkelerdeki anti-faşistlerin, halkların haklı dâvaları için ve barış dolu bir geleceğin idealleri için çarpışanların, demokrasi ve sosyalizmin kahramanca mücadelesi de ebediyen unutulmadan kalacaktır. Böylece, tarihte ilk kez, Avrupa'yı bir savaş alanından devamlı barışın ve güvenliğin hakim olduğu bir alan haline döndürme imkânını veren, savaş sonrasındaki gelişmenin esasları ortaya konmuştur.

Öte yandan, bunların hepsi, barışa götüren başarıların sadece anti-emperyalist mücadele ile kazanılabileceğini gösterir. Kuvvetli potansiyeli ve kararlı politikasıyla, bütün halkların barış çabalarına başarı kesinliği ve mücadele atılacağı veren yine Sovyetler Birliği'dir. Sovyetler Birliği Komünist Partisinin barış programı ve onun tüm uluslararası gelişmelere olan etkisi buna en iyi kanıttır. Biz, Demokratik Alman Cumhuriyeti Komünistleri, bu politikayı kendi halkımızın ve bütün barışsever insanlığın çıkarına uygun olarak destekliyoruz. Takdirlerimiz, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi ve onun Genel Sekreteri Yoldaş Leonid İlyiç Brejnev'in, halkları savaş tutsağı olmaktan kurtarmak yolunda yorulmak bilmez çalışmalarını içermektedir.

Bugünkü güç dengesinde, emperyalizmin saldırgan çevrelerinin frenlenmesi ve Avrupa'da barış ve güvenliğin sağlanmasının, barışçıl şartlar altında mümkün olacağı beyanını haklı olarak görüyoruz. Bu arada hem olumlu ve hem de olumsuz faktörleri hesaba katıyoruz. Gerçi, Helsinki Konferansının sonuçları barış ve güvenliğin esaslarını genişletmiştir; ancak bunun için daha fazla çalışma ve daha az meşakkat gerekmektedir. Bu esasları sürekli tutmak ve genişletmek için SSCB'nin ABD ile yaptığı anlaşmalar, olanakları bu yönde geliştirmeye katkıda bulunmaktadır. Barışı sağlamak üzere, devletler arasındaki kavgasal sorunlara bir çözüm aracı olarak savaşı kullanmamaya, ülke-lerimizi teşvik eden partilerimizin bir yığın başarılı adımın önemi de az sayılmaz.

Tekelci sermayenin saldırgan çevreleri, Çin-hindi, Angola ve Mozambik'te Helsinki Konferansı ve Demokratik Alman Cumhuriyeti ve Küba'ya karşı uygulanan diplomatik ablukanın kaldırılması konularında uğradıkları tarihsel yenilgileri telâfi etmeğe çalışmaktadırlar. Bu amaçla barışa ve halkların bağımsızlığına karşı yoğun saldırılara başvurmaktadırlar. Bu arada partimiz, dünya barışının daha henüz kesin olarak sağlanmadığı, yumuşamanın da henüz sağlam olmadığı ve devamlı bir güvenlik için aşılacak ciddi engeller bulunduğu görüşünü paylaşmaktadır.

Politik yumuşamanın mahiyeti, içeriği ve kadere konusunda halen şiddetli bir mücadele sürmektedir. Bir taraftan barış içinde birarada varolma prensiplerinin uygulanmasında sayısız ve kapsamlı sonuçların bugüne dek hiçbir zaman son yıllarda olduğu kadar kaydedilmediğini belirtirken, diğer taraftan, emperyalizmin silahlanma yarışını ve böylece savaşın maddi yönden hazırlanmasını artırdığı gerçeği ile halkların yüzyüze gelmiş olduğunu söylüyoruz. Gittikçe modernleşen ve çok pahalılaştıran silah sistemlerinin gelişmesi ile, emperyalizmin saldırgan çevreleri sadece daha fazla kazanç elde etme gayretlerini doyurmağa değil, aynı zamanda askeri güç dengesini tekrar kendi lehlerine çevirmeğe çalışmaktadırlar. Bu, politik yumuşamayı istikrarsız yapmaktadır. Buna bağlı olarak, gerici, militarist, faşist ve otoriter eğilimlerin artması, işçi sınıfı ve diğer bütün demokratik güçlerin mücadelesinde barış üzerinde olumsuz etki yapmaktadır.

Bizim partimiz de, silahlanmanın sınırlandırılması ve silahsızlanma hususunda etkili tedbirler alınmasının, yumuşamanın daha sağlamlaşması bakımından çok önemli olduğunu savunmaktadır. Şüphesiz ki, burada kitamızda ve dünyadaki gelecekteki anti-emperyalist savaş konusunda kesin bir sorun sözkonusu olmaktadır.

Avrupa Komünistleri tarafından şimdi formüle edilen amaçlar, direkt olarak emperyalizmin saldırganlık ve kaybedilen mevzilerin yeniden elde edilmesi için yapılan devamlı yeni çabalarla belirlenen özüne yöneliktir. Zira, silahlanmanın sınırlandırılması ve silahsızlanma alanında alınacak her etkili tedbir, silahlanma sermayesini politika ve kazanç çıkarlarını derin bir şekilde kapsamaktadır. Bu mücadelede elde edilen başarılar sadece, emperyalist sistemi yıkan dev araçların maddi refah ve halkların ilerlemesi için serbestçe konulabileceğini ifade etmez. Bununla aynı zamanda, yumuşamaya karşı olan bütün güçlerin tesirleri de geri tepmektedir. Böylece, efektif silahsızlanma tedbirleri ve barış içinde birarada yaşamının dayanıklılığı yolundaki mücadelenin sosyal içeriği daha açık olarak kendisini belli etmektedir.

Bu savaş boyunca kapitalist sanayi ülkelerindeki anti-monopolist demokratik güçler için, demokratik düzenlemeler, tekellerin zayıflatılması ve emekçilerin menfaatine ivedi sosyal-ekonomik sorunların çözüm imkânları doğmaktadır. Etkili silahsızlanma tedbirlerinin maddi yönden ortaya çıkan sonuçları, dünyanın büyük kısımlarındaki özellikle vaktiyle sömürge olarak baskı altında bulundurulmuş ülkelerdeki geriliğin, kitle fakirliğinin ve açlığın ortadan kaldırılması bakımından son derece önemli olur. Silahsızlanma ile bu devletlerin emperyalizminin saldırgan entrikalarına karşı milli bağımsızlıklarını başarıyla korumaları için yeni ve devamlı garantiler yaratabilirler.

Büyük sermayenin belirli çevreleri barış içinde birarada yaşamaya karşı girişimlerini, açıkça ve aldatma manevralarının da dahil olduğu çeşitli araçlarla yapmaktadırlar. Böylece bunlar Helsinki nihai belgesinde tesbit edilen Avrupa kıtasındaki toprak ve sınırlar statükosunu sosyal bir statüko, yani kapitalist sömürü ve baskı sistemine sokmak-

tadırlar. Bu çevreler, dünyanın nüfuz alanına ayrılması doktrinlerini ilân ediyorlar ve açıkça halkların ve devletlerin iç işlerine karışıyorlar. Buna bağlı olarak halkların ulusal bağımsızlık ve egemenlikleri için gösterilen ve devamlı artan bir baskı sonunda, ABD, Federal Alman Cumhuriyeti ve emperyalist güçlerin idareci çevrelerinin temsilcilerinin tehditleri görülmektedir. Bunu aynı zamanda batı Avrupa devletlerinin hükümetlerine Komünistlerin de katılmasına karşı yapılan emperyalist şantaj manevraları da açıkça göstermektedir. Bu politika bizim en kesin görüşümüzü ifade ediyor. Bu, aynı zamanda emperyalizmin dünyada devrimci değişimlerin meyvesini de ortaya koymaktadır.

Emperyalizmin güçlü politikası, Demokratik Alman Cumhuriyeti'mize çevrik olmayan kapsamlı ve uluslararası olarak organize edilmiş bir anti-sovyet anti-komünist bir fesatçılık kampanyası ile birlikte yürür. Burada ifade edilen husus, bu yıl Mayıs ayında Oslo'da yapılan NATO-Bakanlar Kurulu gündeminde teyit edilmiştir. NATO'yu emperyalizmin kesin karar verici politik ve askeri müttefiki olarak tesbit ve takviye etmek ve onu çeşitli ülkelerdeki saldırgan gelişmelere karşı kötüye kullanmak çabaları açıktır. Yumuşamaya karşı olan ve gerici emperyalist güçlerin safında Maocular bulunmaktadır. Bunlar için barışa ve halkların ilerlemesine zıt yönde etki edecek her araç mubahtır.

Bütün bu gerçekler görülürse, uyanık olmanın doğru ve gerekli olduğu tesbit edilmeden geçilemez. Yumuşamada bir kötülük gördükleri için fırtına gibi ona karşı duranların kesin olarak yolunu kesmek gereklidir.

Yumuşamının sorununun sağlamaştırılması ve derinleştirilmesinin, sadece farklı dünya görüşündeki konumlarından bağımsız olarak bütün barış ve ilerleme güçlerini kazanmayı başarısak yapılabileceğini biliyoruz. Böylece yumuşamaya karşı olanların cephesine karşı, demokratik ve barışsever güçlerin hareketi konulmalıdır. Bundan dolayı Alman Sosyalist Birlik Partisi, barıştan yana olan bütün iyi niyetli insanların çabalarını destekliyor.

Konferansımız sosyalist ve kapitalist ülkelerdeki işçi sınıflarının ortak çıkarları olduğunu tekrar aksettirmektedir. Bu arada kimse, tamamen başka sosyal-ekonomik toplum düzenlerinden dolayı meydana gelen farklı mücadele şekillerini görmezlikten gelemeyiz.

Alman Sosyalist Birlik Partisi birkaç hafta önce IX. Parti Kongresinde, ilerideki dönemlerdeki iç ve dış politikadaki amaçlarını belirtmiştir. IX. Parti Kongresi Merkezi Komitesi raporunda özellikle politikamızda, millî olanla milletlerarası olanın, sıkı bir şekilde birbirleriyle birleştiği hususuna özellikle işaret ettim. Sosyalizmin, herşeyi işçi sınıfının ve bütün halkın refahı olarak görürsek, bütün çabalarımız insanların maddi ve düşünsel-kültürel yaşam çevresini devamlı olarak yükseltmeğe yöneltirsek, o zaman bu, politikamızın eksenini olur. Bu politika kendi halkımızın her bakımdan güvence altına alınmış hayatına, ihtiyaçları ve menfaatine hizmet etmektedir. Sosyalizmin kapitalizme olan üstünlüğünü ispat ettiğimiz sürece, aynı zamanda sosyalizmin milletlerarası alanda güçlendirilmesinde ve böylece sömürü ve emperyalist baskıya karşı olan, millî kurtuluş ve bağımsızlık için çarpışan dünyanın bütün ihtilâlcî güçlerinin desteklenmesinde üstümüze düşeni yapmış oluruz. IX. Parti Kongresi, sosyalist yurtseverliği ve proleter enternasyonalizmini bir birlik olarak ifade eden esas çizgiye tamamen uygun olmuştur. Bu görüş açısından hareketle, devamlı olarak aktif bir dayanışma güdüyoruz. Veciz bir ifade ile her zaman dayanışma gördük ve her zaman dayanışma göstereceğiz.

Sevgili Yoldaşlar!

Komünist ve işçi partileri bu toplantıdan sonra yeniden, barış, güvenlik, işbirliği ve sosyal ilerleme mücadelesinde yeni insiyatiflerle kıtamız halklarına dönüyorlar. Bu, işçi sınıfının sosyal ve politik amaçlarının gerçekleşmesinin barışın sağlanması ile ayrılmaz bir şekilde bağlanmasını ifade etmektedir. Bugün herkes, sosyalizmin ve işçi sınıfının toplumsal gelişmede artan etkisiyle, barışın sağlanmasının gerçek bir görev haline gelmiş olduğunu kabul edebilir. Avrupa'daki gelişme büyük ölçüde işçi sınıfı ve komünist partilerin öncülüğünden doğan insiyatifle yaratılır. Halen şimdi de kıtamızın halklarına, yumuşamanın devamı, askeri yüzleştirmenin kaldırılması, sağlam barış, karşılıklı faydalı işbirliği ve toplumsal ilerlemenin yolunu gösteren şey komünist hareketimizdir.

Alman Sosyalist Birlik Partisinin, Marx, Enve Lenin'in büyük fikirleri anlamında seçkin amaçlarımızın gerçekleştirilmesi hususunda kendine düşen uluslararası görevi ileride de sürdüreceğini ifade edebilirim.

Partimiz devamlı olarak barış, demokrasi ve sosyal ilerlemeyi, memleketinin maddî çıkarları altında sebatla, başarılı bir şekilde yürütme politikasının her komünist ve işçi partisinin işi olduğu hususunda hareket etmiştir ve etmektedir. Üzerinde Konferansımızın kollektif bir şekilde çalıştığı belge, kanımızca bütün farklı mücadele şartlarında ve çeşitli sorunlara ait farklı görüşler çerçevesinde ağırlığını koymuş bir temeli işaret etmektedir. Burada toplanan 29 Avrupa komünist ve işçi partisinin barış, güvenlik, işbirliği ve sosyal ilerleme mücadelesinin ana görevleri hakkındaki görüşleri belirtilmektedir. Bu, açık bir antiemperyalist karakter ile yüklüdür. Avantajını her şeyden önce kıtamızın diğer demokratik güçlerinde olduğu gibi aynı şekilde komünist ve işçi partilerinin önünde duran görevlerin taslağının çizilmesinde görmekteyiz. Çağımızın şu veya bu sorununa ait çeşitli düşünceler olsa da kesinlikle karar verici olan şey, ortak görüşte olmamızdır. Bu konuyla konferansa geldik ve şartlarımızı dikkate alarak toplantıda varılan sonuçları kararlı mücadelemizle gerçekleştireceğiz.

Anti-emperyalist devrimci hareket büyümekte ve gittikçe yeni sosyal tabakalar içermektedir. Bu hareket, Avrupa'da da yeni bir aşama kaydetmiştir. Gericiliğe karşı direniş, tekelci kapitalizme karşı ve sosyalizmin ilerlemesi yolunda mücadele bugünün şartları ne kadar farklı da olsa, gittikçe daha uluslararası boyutlar kazanmaktadır.

Komünist partilerin çeşitli ülkelerde gittikçe büyüyen etkisinden, kalkların geleceği konusunda artan sorumluluklarından aynı zamanda uluslararası politikaları ve bütün devrimci güçler davasında uluslararası katkılar konusunda büyük görevler ortaya çıkmaktadır. Bizim partimize gelince, diyebiliriz ki, bizim partimizle kardeş partiler arasındaki karşılıklı bağlantı ortak davanın her evresinde faydalıdır. Sınıf mücadelesinin gittikçe ilerleyen enternasyonalizmi açısından, karşılıklı uluslararası dayanışma gerekliliği devamlı olarak artmaktadır. Aynı zamanda sayısız çelişkilerin ve ortak çıkarların bulunduğu demokratik partilerle ve aynı şekilde diğer demokratik güçlerle olan işbirliğini geliştiriyoruz.

Sevgili Yoldaşlar!

Avrupa Komünist ve İşçi Partileri bundan böyle, kıtamızda barış, güvenlik, işbirliği ve sosyal ilerleme mücadelesinde oldukça ilerleyen amaçlara yöneliyorlar. Bu amaçların gerçekleştirilmesi dünya barışını ve dünya sosyalizmini oldukça güçlendirip, emperyalizmi kesin olarak zayıflatacaktır. Bu amaçlara bütün demokratik güçlerin mücadelesi ile ulaşmak için yeni imkânlar ve geçerli şartlar ortaya çıkmıştır. Bunların da sosyalist ülkelerde iç ve dış politikalarının başarılarında, demokratik ve işçi hareketinin gelişmesinde güvenilir destekleri bulunmaktadır.

Dünyada gittikçe daha fazla insan, bugün, emperyalizmin imkânlarını daraltan şeylerin, sosyalizmin fırtına gibi ilerlemesi, onun gittikçe ortan gücü ve dünyadaki politik etkisi olduğuna emin olmaktadır. Şu husus gittikçe daha netleşmektedir: Sosyalizm ne kadar kuvvetli olursa, Avrupa ve dünyada barış da o kadar sağlam olur.

Bu anlamda partimiz geçmiş yıllarda Demokratik Alman Cumhuriyeti emekçileri tarafından gerçekleştirilmiş olan şeyleri, dünya devrimci süreci ve barış davası için aktif bir katkı olarak görmektedir. Gelişen sosyalist toplumda ilerlemek ve sosyalizmin güç ve olanaklarını daha iyi ve geniş bir konuma sokmak için, geçerli dış koşullardan yararlanmaya çaba gösterdik.

Artık bugün ülkemiz yurttaşlarının sosyal güvensizlik, işsizlik, enflasyon ve kapitalizmin diğer hastalıklarından korkmasına gerek yoktur. Gençliğimiz için anlamlı, mücadele dolu ve yaratıcı bir hayat için bütün olanaklar mevcut bulunmaktadır. Böylece ülkemizde devrimci iyimserlik ve yüksek sosyal aktivite tarafından belirlenen bir hayat gerçekleşmektedir. Sosyalist hayatın ve hümanist değerlerin üstünlüğü gittikçe daha açık bir hal almaktadır.

Demokratik Alman Cumhuriyetinde hayat, sosyalist demokrasinin devamlı gelişmesi ile artan bir ölçüde zenginleşmektedir.

Asıl karakteri kapitalist sömürden kurtulma olan sosyalist demokrasi, emekçilerin yönetime ve üretim ile toplumun plânlanmasına gittikçe daha etkili bir şekilde katılmasıyla ve bütün kişisel temel hakların yerine getirilmesiyle karakterize olmaktadır. Bütün yurttaşlar temel toplumsal politik kararların görüşülmesine katılabilirler. Hiç bir burjuva düzen, asla, sosyalist ülkelerdeki gibi, bütün toplumun menfaati bakımından sorumlulukla bağlı olacak şekilde emekçilere hürriyet vermez.

Sevgili Yoldaşlar!

Ülkemizde sosyalizmin inşasının bütün başlıkları, Demokratik Alman Cumhuriyetinin sosyalist ülkeler topluluğuna dahil olması ve onlarla her alanda gittikçe sıklaşan bir işbirliğinin bulunmasına sarsılmaz bir şekilde bağlıdır. Özellikle SSCB ile yakın kardeşlik bağı, sosyalist devrimimize güvenilir bir destek teşkil etmektedir.

Cumhuriyetimizin ekonomideki ve diğer toplumsal alanlardaki dinamik gelişmesi ilk plânda memleketimizin emekçilerinin, ve buna bağlı olarak kendi menfaatleri bakımından devamlı olarak iyi bir hayatın temini için gösterdikleri sıkı bir çalışmanın sonucudur. Demokratik Alman Cumhuriyetinde sosyalizmin getirdiği kazançlardan sonra, emekçiler bununla haklı olarak gururlanmaktadır. Yaptıkları işi, dünyadaki bütün devrimci güçlerin davasına bir katkı olarak kabul ettikleri için de aynı şekilde gururludurlar. Bu anlamda, dünyada emperyalist baskı ve sömürüye karşı savaşanlarla birlikte aktif bir dayanışma güdüyorlar. Bütün halkların kendileri için vazgeçilmez olan kendi hakkının kendi sosyal düzeni içinde serbestçe belirlemesini emperyalizmin varlığı nedeniyle savunuyorlar.

Şundan kesinlikle eminiz ki, halkların barış ve uluslararası işbirliği ile hürriyet ve bağımsızlık mücadelesini destekleme yolunda en etkili araçlardan biri, sosyalist ülkelerin barış politikasının devam ettirilmesidir. IX. Parti Kongresinde tesbit etmiş olduğumuz şeylere uygun olarak, bundan sonra da bunun için elimizden gelen her şeyi yapacağız.

Alman Sosyalist Birlik Partisi, Avrupa Komünist ve İşçi Partileri Konferansının sonuçlarının, uluslararası büyük bir yankı yapıp, geniş bir destek göreceğinden emindir. Eminiz ki, bu sonuçlar, büyük hareketimizin bütün partilerinin mücadelesini hızlandıracaktır. Bu sonuçlarda, Avrupa'da barış, güvenlik işbirliği ve sosyal ilerlemenin mücadelesinin gelecekteki başarılarının güvencelerini görmekteyiz.

Dikkatleriniz için teşekkür ederim.

MARX-ENGELS ve SOSYALİST DEVRİM

di. Çünkü — önceden de KİTLE'de yazdığımız gibi — «... ayrı ülkelerin işçileri arasında bulunması ve kurtuluş mücadelelerinde onları birbirlerine sımsıkı bağlaması gereken kardeşlik bağına önemsemek, işçilerin ayrı ayrı çabalarının ortak hizmetleriyle cezalandırılması» getirecekti. (K. Marx, Birinci Enternasyonal Genel Konseyi, 1864 - 68, sf. 286)

Proletarya bütün bölükleriyle ulusal ve uluslararası birlik için bıkıp usanmadan mücadele etmeliydi. «İşçi sınıfının uluslararası birliğinden başka hiç bir şey» diyordu Marx, «onların kesin zaferini sağlayamaz» (a. g. e., sf. 329)

Marx ve Engels, sosyalist devrimi, bir dünya süreci olarak görmüşlerdi, çünkü, birincisi, bu devrim tüm dünyayı kucaklıyacaktı, ikincisi ise, proletaryanın devrimci eylemlerin enternasyonalizmi (uluslararası karakteri) zaferin başlıca şartıydı.

DEMOKRATİK DEVRİM, KÖYLÜLÜK VE PROLETARYA

Marx ve Engels'in formüleştirdikleri sürekli devrim kavramı, devrimci mücadelenin teori ve pratiği için büyük anlam taşır. Marx ve Engels'in de gösterdikleri gibi, burjuva devrimini geçirmemiş ülkelerde, sosyalist devrim, demokratik bir atılımdan sora gelecekti, bu demokratik vuruşun başlıca amacı, işçi sınıfının müharebe sahasındaki feodal süprütüyü temizlemesiydi. Böylece işçi sınıfı aynı zamanda burjuvaziye karşı kendi gücünü de ölçebilecekti, işçiler bu devrimde rol oynayacaklardı; ama bir an olsun kendi nihai çıkarlarını ve hedeflerini olsun gözden uzak tutmamalıydılar. Bu nedenle, onların görevi: «az çok mülkiyetli sınıfların hepsi kendi egemen konularını kaybetmeğe zorlanıncayadek, proletarya devlet iktidarını fethedinceye dek, devrimi sürekli kılmaktır.» (K. Marx, F. Engels, Seçme Eserler, C. I, sf. 179)

Marx'ın bir devrimci köylü hareketini bir proletarya devrimiyle birleştirmek düşüncesi sosyalist devrim teorisinin gelişmesinde başka önemli bir noktayı meydana getirir. Marx ve Engels, sosyalist devrimin zaferinin en belirgin güvencelerinden birisini, — feodal kalınlara karşı mücadelede ve kapitalist sömürüye karşı direnmekte kendini gösteren — devrimci köylü mücadelesini işçilerin maharetle değerlendirmesinde ve gene işçilerin kentlerdeki sosyalist devrimi kırlardaki köylü savaşıyla birleştirebilme yeteneğinde görmüşlerdi. Marx şöyle diyordu: «...Köylüler kendi doğal müttefiklerini ve önderlerini, görevi burjuva düzenini yıkmak olan kent proletaryasında bulurlar.»

Marksizmin sosyalist devrim ve köylülük konusundaki görüşlerine değgin şu üç karakteristiği belirtelim:

- Birincisi, Marx işçilerle köylüler arasındaki ittifak sorununu genel bir biçimde koymuştur. Bu bakımdan Marx'da işçi - köylü ittifakı için detay aramamak gerekir.
- İkinci olarak, Marx, işçi sınıfının bu ittifaka öncü olması gerektiğini belirtmiştir (bu görüş, daha sonra bilimsel devrim literatüründe sosyalist devrimde — ya da proletarya karakterle demokratik devrimde — proletaryanın hegemonyası olarak yer alan düşüncenin temelini teşkil eder.)
- Üçüncü olarak, Marx, burjuva toplumda en geniş iki sınıfın, sosyalist devrimin zaferini gerçekleştirmek üzere yapacakları ittifaktayın edici önemine değinmiştir..

SOSYALİST DEVRİM VE ULUSAL BAĞIMSIZLIK

Marksizmin kurucuları proletaryanın sosyalizm kavgasının, ulusal bağımsızlık hareketiyle olan yakın bağına da görmüşlerdir. Ulusal bağımsızlık mücadelesi (egemen ulusların sömürücü sınıflarını zayıflatarak) SOSYALİZM mücadelesini teşvik ederken, sosyalizm mücadelesi de kaçınılmaz olarak ulusal baskı'nın tasfiyesini getirecekti. Engels, sosyal ve ulusal kurtuluş mücadelesi arasındaki bağı altını çizirken «Başka bir ulusu ezen bir ulus özgür olamaz,» diyordu. (Marx - Engels, Bütün Eserleri, C. 18. sf. 527)

Marx ve Engels işçi sınıfını ULUSAL BASKI'ya karşı aktif bir savaşçı olarak görmüşler ve Komünist Manifestosu'nda şunları yazmışlardı: «Kişinin kişiyi sömürmesine son verildiği oranda, ulusun ulusu sömürmesine de son verilmiş olacaktır. Bir ulusun içindeki sınıf antagonizmaları ortadan kalktığı ölçüde, bir ulusun başka bir ulusa düşmanlığı da son bulacaktır.» (Marx - Engels, Seçme Eserler, C. I. sf. 125)

MARX - ENGELS VE PROLETARYA DİKTATÖRLÜĞÜ SORUNU

Bugün bazı Güney Avrupa Komünist Partileri tarafından reddedildiği için günümüz siyasi çevrelerinde en çok tartışılan konularından birisi haline gelen proletarya diktatörlüğü konusunda Marx'ın neler düşündüğüne, bu kavramdan neler anladığına bu bilimsel yazı dizimizde kısaca değinelim. (Konuyu ayrı bir başlık altında ileride ayrıntılı olarak ele alacağız.)

Marx, proletarya diktatoryasını, tarihsel gelişimin zorunlu bir aşaması olarak görmüştü. Marx, kapitalizmden sınıfsız topluma geçerken proletarya diktatörlüğü zorunluluğuna değinmişti. Daha sonra, Lenin, bir kimsenin kendisini Marksist sayabilmesi için sadece sınıf mücadelesi kavramını kabul etmesinin yetmeyeceğini, aynı zamanda proletarya diktatörlüğünü de tanıması gerektiğini belirtmiştir.

Siyasi iktidar sorunu herhangi bir devrimde olduğu gibi, proletarya devriminin de ana sorunudur. Her egemen sınıf, kendi öngördüğü üretim ilişkilerini kurup, geliştirip, sürdürmek için güçlü bir devlet aygıtı, ordusu, cezaevleri, mahkemeleri ve diğer cezalandırma kurumları ile bulunan güçlü bir devlet iktidarına dayanır. Burjuvazinin elindeki devlet gücü, burjuva üretim ilişkilerini korumak için onun başlıca aracıdır. Burjuva mülkiyet ilişkilerini tasfiye etmenin tek yolu, burjuva mülkiyetini kaldırıp, yerine sosyalist mülkiyeti geçirmek isteyen sınıfın, İKTİDARI ELE GEÇİRMEK ÜZERE burjuvaziye devlet gücünden yoksun bırakmaktır.

Bu nedenle kapitalist üretim ilişkilerinin yerine sosyalist üretim ilişkilerinin getirilmesi için verilen mücadele, Marx'a göre, herşeyden önce, devlet gücünü elde etmek için yani burjuva diktatörlüğünün yerine çağımızın en devrimci sınıfının, proletaryanın, diktatörlüğünü kurmak için verilen bir SİYASİ MÜCADELE'dir.

Marx şöyle diyor: «...Kapitalist toplumla komünist toplum arasında devrimci bir geçiş dönemi vardır. Buna bağlı olarak siyasi bir geçiş dönemi de olacaktır, bu dönemde devlet proletaryanın devrimci diktatoryasından başka bir şey olamaz.» (Marx - Engels, Seçme Eserler, C. 3, sf. 26)

Muzaffer sosyalist devrimin doğuşuyla,

proletarya diktatörlüğü burjuva ilişkilerini tasfiye edip yerine sosyalist üretim ilişkilerini getirecek bir DEVRİM SİLAHI olur.

Marx 1848 Devrimi deneyinin dökümünü yaparken, proletarya diktatoryası kavramını geliştirdi ve muzaffer proletaryanın burjuva devlet makinasını parçalaması gerektiği sonucuna vardı. Marx daha önceki devrimlerin, mevcut askeri ve bürokratik mekanizma üzerinde ilerlediğini söyledi. Oysa proletarya iktidarı ele geçince tamamen farklı tipte bir devlet gücüne ihtiyaç duyacaktır.

Daha sonra, Paris Komünü deneyinde, Marx, parçalanmış burjuva devlet makinasının yerine neyin geçirileceğini, proletarya diktatörlüğünün hangi biçimde gerçekleştirilebileceğini, yani proletarya devletinin karakteristik nitelikleriyle belli başlı özelliklerinin neler olacağını gösterdi.

Marx'a göre, şayet işçi sınıfı böyle bir devleti yaratamazsa, ne sosyalist değişiklikleri yerine getirebilir, ne de sosyalist devrimin kazanımlarını yerli ve yabancı düşmanlara karşı koruyabilirdi. Proletarya devriminin ve onun sürükleyici (dirijan) gücü olan işçi sınıfının yaratıcı işlevi proletarya devletinin oluşturulmasında kendini gösterir.

Marksizmin kurucuları proletarya diktatörlüğünün en geniş demokrasi olduğunu söylüyorlardı. Çünkü, proletarya devrimine gelinceye değin, tüm sınıflı toplumlarda (üretim tarzları) bir avuç azınlığın sömürüye dayanan iktidarı yani çok küçük bir azınlığın diktatörlüğü demektir. Proletarya diktatörlüğü ise, emekçi halkın büyük çoğunluğunun demokrasisi, ve iradesi demektir. Proletarya diktatörlüğünün işlevi, iktidardan uzaklaştırılmış olanların iç ve dış düşmanların komplolarına, sabotajlarına karşı işçi sınıfı iktidarını korumak amacını taşır. Marksizme göre burjuva devleti (burjuva diktatörlüğü) «bir avuç azınlık sömürüsü burjuvazi için demokrasi, geniş emekçi yığınlar için diktatörlük» iken, proletarya diktatörlüğü (devleti) bunun tersine, «geniş emekçi yığınlar çoğunluğu için demokrasi, devrik sömürücü azınlık için diktatörlük» formülleri üzerinde kuruludur.

Gene Marksizmin, proletarya diktatoryası üzerine getirdiği çok önemli bir görüş de proletarya diktatörlüğünün kendisini inkâr edeceği ve proleter devletinin giderek göçeceği'dir. Yani Marx, proletarya diktatörlüğünü zorunlu ve kaçınılmaz görür, fakat sömürünün kaldırılması, sınıf farklarının giderilmesi için bu zorunluluğu belirtir, ama proletarya devleti kendisini pekiştirdikten ve kapitalist toplumu tasfiye edip, sosyalizmi kurduğu zaman işçi sınıfı ile köylülük arasındaki farkı azaltarak kol ile kafa emeği arasındaki ayrılığı gidermek gibi ikili görevini yerine getirirken, yani sınıfsız ve ayrıcalıksız topluma doğru yol alırken, proletarya diktatörlüğü de göçmeğe başlar. Özetleyecek olursak, Marksizm, proletarya diktatörlüğünü ebedi görmemiş, bir geçiş aşaması olarak koymuş ve onun kendisini ileride inkâr edeceğini de belirtmiştir.

Günümüzde çeşitli biçimlerde tartışma gündemine getirilen bu önemli konuya, bu haftaki yazımızın sınırları içinde daha fazla yer vermeyeceğiz.

Marx ve Engels'in koyduğu bu temel sosyalist devrim teorisi daha sonra emperyalist çağda Lenin tarafından geliştirildi. Lenin, devrim teorisinin hemen her konusunda katkı getirmiştir. Gelecek yazımızda Lenin'in sosyalist devrim öğretisine getirdiklerini incelemeye başlayacağız.

TÖB-DER KONGRESİNDE D. MERKEZİYETÇİ GURUBUN KONUŞMASI:

TÖB-DER Üçüncü Olağan Kurultayında kendi grubunun ortak görüşlerini dile getiren Bursa delegesi Yıldız Kurtuluş'un konuşması büyük bir ilgiyle izlendi ve coşkunca karşılandı. Kongre sırasında teksir edilerek dağıtılan bu konuşma — kurultayın değerli belgelerinden birisi olduğu ve öğretmen hareketine bilimsel açıdan yaklaşan görüşleri dile getirdiği için — yayınlamakta yarar görüyoruz.

Arkadaşlar, Türkiye emekçi halk hareketinin büyük bir gelişim içinde olduğu bir dönem yaşıyoruz. Türkiye'de işçi sınıfımız başta olmak üzere tüm emekçi kesimler, emperyalizme, tekellerin egemenliğine karşı, sömürü ve baskıya karşı, faşizme, şovenizme ve ırkçılığa karşı dikiliyorlar. İşçi sınıfı, emekçi halk örgütlenmesi geliyor, güçleniyor, yaygınlaşıyor. İşçi sınıfımız ve tüm emekçi halkımızın ileri güçleri sadece örgütlenmelerini geliştirmiyorlar, aynı zamanda egemen sömürüye ve gericiliğe karşı mücadele yöntemlerini de geliştiriyorlar. İşçilerin, diğer emekçilerin, aydınların mücadele azmi giderek biliniyor.

Bu büyük gelişimin bir parçası olarak, öğretmen kitlesi de hızlı bir örgütlenme içinde. Öğretmenler devrimci mücadelede yerlerini sağlamlaştırıyorlar, konumlarını güçlendiriyorlar, saflarını sıklaştırıyorlar ve işçi sınıfımızla, onun burjuvaziden ve küçük burjuvaziden bağımsızlaşmış, öncü sınıf güçleriyle, örgütleriyle bağlarını, dayanışmalarını kökleştiriyorlar.

Türkiye devrimci öğretmen hareketinin son on yılının gelişim grafiği bu görüşümüzün açık seçik bir kanıtıdır. İşçi sınıfımıza paralel olarak hızlanan bu hareket, önce tüm ilerici öğretmenleri TÖS çatısı altında topladı. Daha sonra gelen 12 Mart faşizmi tüm emekçi halkımız üzerine ağır baskılar uygularken, öğretmenler üzerinde de o gericici ve faşist terörünü estirdi. Fakat öğretmen hareketi daha gür biçimde fişkırdı.

Bugün öğretmenlerin ileri demokratik örgütlenmesini temsil eden TÖB-DER, TÖS'ün kapanmasından sonra, 12 Mart'ın güç koşulları altında kuruldu. O karanlık günlerde öğretmenlerin faşizme karşı mücadele azminin ve yürekliliğinin sembolü oldu.

12 Mart döneminin sona ermesinden sonra, devrimci-ilerici öğretmen hareketi hızla gelişti. İşçi sınıfımızın politik hareketine paralel olarak güçlendi. İşçi sınıfı öğretisi öğretmenler arasında hızla yayıldı. Bilinçlenme ve bilgilenme düzeyimiz gelişti. Bugünkü, TÖB-DER, çünkü TÖS'den daha ileri bir bilinci, daha sağlam bir yapıyı temsil etmektedir. Yarınki öğretmen örgütlenmesi bugünkü TÖB-DER'den de ileri olacaktır.

Çünkü dünyada sosyalizm güçlenmektedir. Çünkü dünyada uluslararası işçi sınıfı hareketi güçlenmektedir. Çünkü dünya devrimci sürecinin bir parçası olan Türkiye emekçi halk hareketi güçlenmektedir.

Türkiyedeki işçi sınıfı ve emekçi halk hareketinin bu büyük gelişimi karşısında telaşlanan egemen gericici güçler, yani emperyalistler ve onların her türlü ortakları, işbirlikçileri ve müttefikleri bu büyük gelişimi bastırmak, sindirmek, geriletmek amacıyla; işçileri, emekçileri, aydınları, öğretmenleri yıldırım niyetiyle resmi ve gayri resmi güçleriyle tüm ilerici güçlere, örgütlere ve kişilere saldırıyorlar.

Yerli egemen gericici ittifakın istediği şey, emperyalizmin, uluslararası ve yerli tekellerin, Türkiyedeki toprak ağalarının, tefeci-aracı sömürücülerin çıkarlarını korumak, bu zulmü ve sömürüyü halkımızın tepesinde ebedî ve değişmez kılmaktır.

Bunun için emperyalizme bağımlı yerli tekeli sermaye ve müttefikleri bir yandan faşist tirmanışı hızlandırırken, öte yandan sömürülerini alabildiğine sürdürmektedirler. Egemen gericici güçler bütün bunların yanısıra alabildiğine yoğun bir şovenizmi uygulamaktadırlar.

Tüm emekçiler üzerindeki sömürüyü sürdürmek amacını taşıyan bu gericici, zorba çabalar, öte yandan egemen sınıfların savaş kışkırtmasıyla beslenmektedir. Emperyalizme bağımlı yerli tekeli sermaye, emperyalist silah tekellerinin isteklerine uyarak, Türkiye'nin öteden beri içinde bulunduğu silahlanma yarışını kızıştırmaktadır. Kıbrıs sorunu ve Türkiye - Yunanistan ilişkileri bu silahlanma yarışını ve savaş kışkırtıcılığı için alan seçilmiştir. Böylece, emperyalizmin Doğu Akdeniz'de ve Orta Doğu'daki savaş kundakçılığının, barış düşmanı politikasının piyonlarından birisi de Türkiye'de faşist olsun, liberal olsun, reformist olsun tüm burjuva siyasal eğilimleri, akımları ve partileridir. Bugün Türkiye'nin emperyalistler ve onların her türlü ortakları tarafından içine sokulmuş bulunduğu savaş kışkırtıcılığı ve barış düşmanlığı emekçilerimiz üzerindeki sömürü ve baskıyı yoğunlaştırmaktan, bölge ve dünya barışını tehdit etmekten yani kısacası emperyalist metropollere hizmet etmekten başka bir şeye yaramamaktadır.

Şu halde Türkiye'de sosyalist olsun olmasın tüm ilerici güçlere ve bu güçler arasında önemli bir örgüt niteliği taşıyan, —çünkü Türkiye devrimci halk hareketinde önemli bir yeri olan öğretmen kitlesini temsil eden — TÖB-DER'e düşen güncel görevler çok yanlıdır.

Birincisi TÖB-DER'in tırmanan faşizme karşı mücadelesi. Bu mücadele, yani örgütümüzün demokrasi görevi, hem Türkiye'de genel olarak faşizme ve faşist tirmanışa karşı verilen mücadelede TÖB-DER'in etkinliğinin artması demektir; hem de özellikle örgütümüz, öğretmenler üzerindeki faşist saldırılara, cinayetlere, öğretmen kıymına karşı daha etkin bir mücadele yürütmek zorundadır.

TÖB-DER'in hem genel olarak hem de özel olarak vermekte olduğu ve güçlendirilmesi gerektiği bu ikili anti-faşist mücadele hiç kuşkusuz tek başına yürüteceği bir uğraşta değildir. Bugün Türkiyedeki tüm ilerici,

demokrat güçler faşizme karşı, faşist tirmanışa karşı milliyetçi cephe gericiliğine karşı demokrasi savaşı sürdürmektedirler. TÖB-DER'in başlıca demokratik görevlerinden birisi de Türkiye'de anti-faşist güçbirliğinin geliştirilmesi ve işçi sınıfının başını çektiği demokrasi cephesinin somut programlar ve hedefler etrafında gerçekleşmesi için kendine düşen görevi daha başarıyla yerine getirmesi için daha etkili davranmasıdır.

İkinci olarak, TÖB-DER'in temsil ettiği geniş öğretmen kitlesinin demokratik ve ekonomik haklarını korumak, geliştirmek örgütümüzün acil görevleri arasındadır. Şu anda ekonomik mücadele planındaki en acil istemimiz öğretmen ve tüm memur kitlesinin «grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkıdır». 12 Mart öncesinde, grevsiz toplu sözleşmesiz sendikalaşma hakkına sahip olan öğretmenlerin ve memurların bu kısıtlı hakkı da 12 Mart faşizmi tarafından gaspedilmiştir. Bu önemli ve acil ekonomik-demokratik talebimizi gerçekleştirmek için önümüzdeki çalışma döneminde, aynı paraleldeki tüm kuruluşlarla, siyasal güçlerle birlikte etkili bir uğraş vermek zorundayız. Grevli-Toplu sözleşmeli Sendikalaşma hakkımızı egemen burjuvazinin kendiliğinden vereceğini elbette beklemeyiz. Bu hakkı, biz öğretmenler, kamu sektöründeki diğer memurlar ve teknik elemanlar kendi bileğimizin hakkıyla alacağız. Ve bu hakkın elde edilmesi uğruna verilen mücadele, sadece kendi zümresel çabamızla elde edilmeyecektir. Bu mücadelenin başarıya ulaşması için özellikle işçi sınıfıyla, onun sosyalist ve demokratik örgütleriyle ortak mücadele vermeliyiz ve vereceğiz...

Üçüncü olarak, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü konusunda Türkiye'de yürütülmekte olan demokratik mücadelede, örgütümüz TÖB-DER'e de önemli görevler düşmektedir. Bu planda, özellikle 141 ve 142 nci maddelerin kaldırılması konusunda önümüzdeki çalışma döneminde TÖB-DER bu faşist yasalara karşı olan tüm ilerici güçlerle, örgütlerle birlikte mücadele etmelidir. Gene Devlet Güvenlik Mahkemelerinin lâğvedilmesi, bu mahkemelerden yargılanmış ve cezası kesinleşmiş olanların serbest bırakılması, bu kişilerin uğradıkları kayıplar karşısında kendilerine hiç değilse tazminat ödenmesi konusunda uğraş vermeliyiz.

TÖB-DER'in bu önemli anti-faşist görevlerinin bir tanesi de şovenizme, asimilasyunculığa, ırkçılığa karşı, savunduğu dünya görüşü doğrultusunda davranması, bu yolda gerçek özgürlükten yana ilerici güçlerle demokrasi ve insanlık çabası göstermesidir.

Aynı paralelde, sömürge'den yana gericici, baskıcı ve şoven eğitim düzeninin demokratlaştırılması için aktif bir mücadele yürütmek biz öğretmenlerin en önemli görevlerindendir.

Özellikle yukarıda saydığımız bu belli başlı anti-faşist görevlerden başka, TÖB-DER aynı zamanda Türkiye'deki bağımsızlık

“Devrimci öğretmen

Hareketinin Sorumlulukları,,

mücadelesinin de önemli örgütleri arasındadır.

Emperyalizme, çokuluslu (uluslararası) tekellerin egemenliğine, onların Türkiye’deki uzantısı ya da ortağı durumundaki tekelere karşı verilen mücadele, sadece demokrasi planında değil, aynı zamanda bağımsızlık planında da bizlere önemli görevler yüklemektedir.

Bu paralelden olarak güncel bir bağımsızlık sorunu olarak, Türkiye ile ABD dışişleri bakanları arasında imzalanmış olan yeni ikili antlaşmaların yürürlüğe konmasına karşı etkili bir mücadele verilmedir. Bilindiği gibi bu antlaşma henüz ABD ve Türkiye parlamentolarından geçmemiştir. Hem Türkiye’nin bağımsızlığını ve egemenliğini ayaklar altına alan, hem de Orta Doğu’daki devrimci harekete, halkların ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesine karşı kullanılan ve özellikle sosyalist sisteme karşı bir tehdit unsuru olarak bölge ve dünya barışını tehdit eden Türkiye’deki Amerikan üslerinin sökülüp atılması bağımsızlıktan, demokrasiden dünya barışından yana tüm Türkiye güçlerinin en önemli görevlerinden birisidir. Ve kuşkusuz ki, bu yolda en etkili mücadeleyi vermek görevi, emekçi halkımızın tüm ilerici güçlerine düşmektedir. TÖB-DER’de bu bağımsızlık, demokrasi ve barış mücadelesinde yerini almıştır, almağa devam edecektir.

Bağımsızlık görevlerimiz arasında NATO, CENTO, AET, Enerji Ajansı gibi emperyalist kurumlardan Türkiye’nin çekilmesi için çaba göstermek de gelmektedir. Böylece Türkiye’nin emperyalizmden bağımsızlaşması uğrunda verdiğimiz mücadele, sadece basit ve bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi olmayacak, biraz önce de belirttiğim gibi, aynı zamanda bir barış mücadelesi olacaktır.

Türkiyedeki tüm ilerici güçlerin önemli görevlerinden birisi de Türkiye’nin içine sokulmuş bulunduğu silahlanma yarışına, savaş kışkırtıcılığına ve şovenizm teşvikçiliğine karşı durmaktır. Çünkü bu politika emperyalizmin ve uluslararası silah tekelinin ve de onların Türkiyedeki ortaklarının politikasıdır. Emperyalist savaşlar, halklara, emekçilere kan ve gözyaşından başka, yeni yeni külfetlerden ve yüklerden başka birşey getirmez. Biz her türlü haksız savaşa karşıyız; emperyalizmin savaş kundakçılığına karşı bölge ve dünya barışını sonuna dek savunuruz, savunacağız. Son yıllarda Türkiye’de güçlendirilen şovenizm rüzgârları, «ulusal silah sanayii» adı altında geliştirilen silahlanma yarışı ve emperyalist tekelardan silah satınalma furyası doğrudan doğruya işçi sınıfımızın ve aralarında biz öğretmenlerin de yer aldığı diğer emekçi yığınların üzerine yeni angaryaların bindirilmesi demektir. Emperyalist burjuvazinin ve onların Türk ya da Yunan ortaklarının, yani bir avuç sömürücünün bencil ve kanlı çıkarları için, on milyonlarca Türkiyeli, ve Yunanistanlı emekçinin yeni yeni ızdıraplara, yeni yeni sömürü ve baskılara katlanmasına karşıyız ve sonuna dek karşı olacağız.

Biz dünyada her türlü gericiğin baş kaynağının emperyalizm olduğunu biliyoruz. Ve biz ilericiyi savunuyoruz, ulusların bağımsızlığını savunuyoruz, ulusların sosyal kurtuluş devrimini savunuyoruz. Biz emperyalist burjuvazinin, kapitalist sistemin, bağımsızlık düşmanlığının, savaş kışkırtıcılığının, silahlanma yarışının düşmanlarıyız. Çünkü biz tüm kapitalist sistemin ve emperyalist işgalciler ve saldırganlığın, yeni sömürgeciliğin, emperyalist savaşların yeryüzündeki baş düşmanı olan biricik bilimsel devrimci ideolojiye inanıyoruz. Çünkü emperyalizme karşı Dünya Devrimci sürecinin üç temel gücünün dayanışmasını ve bütünlüğünü savunuyoruz. Çünkü çağımızda gerçek devrimciliğin kriteri, bu üç temel gücün dünya sosyalist sistemi uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş hareketinin birliğinde savunmaktır.

Bu bakımdan nihai kurtuluşu ancak işçi sınıfımızın kurtuluşu ile gerçekleştirecek olan biz öğretmenlerin mücadelesi sadece bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi değildir aynı zamanda dünya işçi sınıfının verdiği barış mücadelesini de desteklemek bizim görevimizdir, bizim çıkarlarımız gereğidir. Bu bakımdan TÖB-DER örgütü tüm dünya barışsever güçlerin yanındadır, barışın en güçlü bekçilerinin yanındadır.

Özellikle şovenizmin güçlü, egemen olduğu Türkiye gibi bir ülkede, bize — eğitim ordusuna — büyük görevler düşmektedir.

Arkadaşlar,

TÖB-DER’in karşı karşıya bulunduğu görev ve sorumluluklar başlıca bu noktalarda somutlanıyor. Bu görevler arasında daha acil olanlar vardır, daha az acil olanlar vardır. Ama hiç birisi diğerinden daha az önemli ya da daha önemli değildir. Örgütümüzün bu belli başlı görevleri diyalektik bir bütünlük taşır. Bu bütünlüğün hedef aldığı gerici olgular emperyalist burjuvazinin başını çektiği dünya kapitalist sistemidir, tüm dünya gericiliğidir, tekellerin egemenliğidir, faşizmdir, yerli tekelci burjuvazinin ve diğer gerici ortaklarının sömürsü ve baskısıdır, ulusların eşitsizliğidir, ırkçılık ulusal baskıcılık, şovenizm ve asimilasyonculuktur, savaş kundakçılığıdır. Karşımızdaki gerici güçler ve onların temsil ettikleri olgular bir bütün olduğuna göre, bizim de biraz önce altını çizdiğimiz en önemli, en temel görevlerimiz bir bütünlük taşır. Bunlardan hiçbirisini diğerinden soyutlayamayız. Ve bu görevler sadece sosyalistlerin savunup üslendikleri görevler değildir. Bu görevler sosyalistler başta olmak üzere tüm ilericilerin karşı karşıya bulunduğu yükümlülüklerdir. Çünkü inandığımız bilim, benimsediğimiz öğretinin, mücadelemizi birleştirmeğe çalıştığımız sınıfın, işçi sınıfının, biliminin gösterdiği ilerici kavramı soyut ve göreceli bir kavram değildir. Bağlı bulunduğumuz öğretinin çağımız koşullarında temsil ettiği ilerici kavramı; emperyalizme, faşizme, şovenizme, tekellerin egemenliğine ve savaş kundakçılığına karşı olmayı öngörür. Biz de ancak bu güçleri bu siyasal eği-

limleri ilerici kabul ediyoruz. Çünkü işçi sınıfı bilimi bize bu yolu gösteriyor.

Kardeşlerim,

Bugün gerçekten güç koşulları yaşıyoruz. Emekçi halkımız üzerindeki bu güç koşullar, aynı zamanda, öğretmenleri ve onların devrimci-demokratik yığınsal örgütü TÖB-DER’i de kucaklamaktadır. Ve kabul edelim ki, gerçekten büyük sorumluluklarla karşı karşıyayız. Gerçekten, önümüzde tırmanan faşizme, azgınlaşan şovenizme, gitgide gericileşen eğitim düzenine, yükselen silahlanma yarışına ve savaş kışkırtıcılığına karşı Türkiye’nin tüm ilerici güçlerine olduğu gibi, bize öğretmenlere ve TÖB-DER’e de büyük yükümlülükler düşüyor.

Bu görevlerin üstesinden gelebilmemiz için, devrimci öğretmen hareketini güçlendirmemiz zorunludur. Faşizme karşı daha etkili olabilmemiz için saflarımızı sıkılaştırmalı, birliğimizi güçlendirmeli, örgütümüzü sağlamlaştırmalı ve işçi sınıfıyla olan bağlarımızı, ittifakımızı kökleştirmeliyiz.

Bu görevlerin yerine getirilmesi ancak tüm TÖB-DER örgütünün bir bütün olarak davranmasından, sorumluluklarını çok iyi kavramasından geçer. Bu kavrayış, bize işçi sınıfının öğretisi kılavuzluğunda en geniş örgüt tabanını kucaklayabilecek bir yönetim oluşturma görevini dayatır.

Güç koşullar altında, ve gergin bir ortam içinde süren Üçüncü Olağan Kurultayımız, bir demokratik örgütün elverdiği ölçüde, en etkili, en bilinçli ve en uyumlu, en geniş tabanlı yönetimi oluşturmak zorundadır.

Ben, örgütümüzün bu kurultaydan daha da güçlenmiş, daha da sağlamlaşmış olarak çıkacağına, kendisini bekleyen görevlerin üzerine daha etkili yöntemlerle, daha bilimsel yollarla yürüyebileceğine inanıyorum. Bu basit bir inanç değil. TÖB-DER içindeki hızlı bilimsel ve devrimci gelişimin bir sonucudur. Örgütümüz içindeki bölücü ve zararlı eğilimler bu kongrede çoğunluğun, hem de büyük çoğunluğun iradesiyle, kararlı ve azimli tutumuyla yenilgiye uğratılmalı, örgütümüzü kendi yolundan ve fonksiyonlarından saptırarak çeşitli çıkmazlara sürüklemek isteyen eğilimlere göz yumulmamalıdır.

TÖB-DER Üçüncü Kurultaydan daha da güçlenmiş olarak çıkacaktır. Daha uyumlu ve etkin bir yönetime kavuşacaktır. Ve hem tüzüğümüz ışığında, hem de burada kabul edilecek karar taslaklarının ilkeleri çerçevesinde oluşturacağı çalışma programı ile daha etkin bir çalışma dönemine girecektir.

Buna olan inancımı ve TÖB-DER kitlelerine olan güvenimi bir kez daha belirterek sözlerime son veriyorum.

Yaşasın Öğretmenlerin işçi sınıfıyla devrimci dayanışması.

Yaşasın öğretmenlerin ve öğretmen hareketinin devrimci birliği.

Yaşasın TÖB-DER.

TİP NEREYE GİDİYOR?

Türkiye İşçi Partisi yeniden kurulalı 15 ay oluyor. Bu süre içinde partinin ideolojik ve politik çizgisini dikkatle izledik. TİP'in önce sosyal demokrasi karşısındaki kuyrukçu politikasını eleştirdik. Sosyal demokrasiye karşı en ufak bir eleştiri getirmeksizin sosyal demokrat takipçiliği, — hem de sağ kanat sosyal demokrat takipçiliği — yapan TİP bunun bir politikası olarak 12 Ekim 1975'te kısmi senato seçimlerinde kayıtsız şartsız CHP'yi desteklediği zaman bu tutumunun sosyalizmin bağımsızlığı ile bağdaşmadığını gösterdik.

Daha sonra KİTLE sayfalarında TİP'in ayrıntılı ve bütünsel eleştirisini işledik. Gerek ideolojisindeki işçi sınıfı bilimiyle bağdaşamayan temel noktaları, gerekse bunun bir yansıması olan özgül politikaları bilim açısından — ve Yürüyüş'ün iddia ettiğinin tersine sövmeden, bilimsel terminolojiden uzaklaşmadan — eleştirdik.

SAĞ-KANAT REVİZYONİZMİ

TİP eleştirisinde getirdiğimiz görüş, TİP çizgisinin politik ve örgütsel bütünlük olarak sağ-kanat revizyonizmini temsil ettiğiydi. İşçi sınıfının bağımsız devrimci çizgisyle diğer sağ ve sol sapma çizgileri arasındaki farkların henüz ayrıntılarına kadar derinleşmemiş olması yüzünden, TİP saflarında meseleyi henüz kavrayamamış işçi sınıfı sosyalistlerinin bulunduğunu, fakat bu çizginin bir bütün olarak, hakim karakteriyle sağ-revizyonist olduğunu yazdık.

Bugün gördüğümüz kadarıyla TİP, kendi görüşsüzlüğünden dolayı,

sosyalizmin bir çok temel konusunda propaganda yapmamasından ötürü içinde çeşitli eğilimleri barındırmaktadır.

Bu eğilimlerin bütünlüğü bir sağ-kanat revizyonizmi hakimiyetini oluşturmuştur. Türkiye işçi sınıfı politik hareketinin işçi sınıfı bilimi ve enternasyonalizmi temelinde yükselmesiyle TİP içindeki bu eğilimler de zamanla kristalleşecektir.

Bu siyasi çizgi içinde, şu anda en zayıf gözüken eğilim, işçi sınıfı bilimine ve enternasyonalizmine bağlı olan unsurların varlığında somutlanmaktadır.

Bunun yanısıra, Yürüyüş dergisi, bir magazin dergisi olmakla birlikte Avrupa'daki bazı güneyli partilere dikkati çekecek ölçüde sempati duymaktadır. Böylesi bir eğilim bir «iç parti» olgusu eğilimiyle birleşerek sağ-kanat revizyonizminin siyasal etkinliğini bu çizgi içinde arttırmaktadır.

TİP içinde diğer belirgin eğilim de Avrupa'daki klasik sosyalist partiler doğrultusunda — uzun vadeye dönük olarak — gelişmektedir.

Şu halde TİP'in hem ideolojik hem de örgütsel eklektik yapısı sağ-kanat revizyonizminden, sol-kanat sosyal demokrasisine kadar geniş bir sağ ve yelpazeyi kucaklamaktadır. (Fransız vb. sosyalist partileri evrensel literatürde sol-kanat sosyal demokrasi olarak değerlendirilir).

Şu halde TİP bugün sağ revizyonizm ile reformizmin eklektik bir sağ bileşenini temsil etmektedir. Şu anda bu çizginin hakim karakteri sağ-kanat revizyonizmi olmakla birlikte, son zamanlarda reformizmin etkisini giderek arttırdığını, TİP'i sağ kanat revizyonizminin bile sa-

ğına çekmeğe başladığını görmekteyiz.

Bunun sayısız yeni kanıtları var. Ve TİP sağa kaydıka bilimsel sosyalizmden de o ölçüde uzaklaşmakta, işçi sınıfı biliminin temel prensiplerine giderek daha fazla ters düşmektedir. Bu ters düşmelerden önemli bazı güncel odakların altını çizmek istiyoruz.

SOSYAL ŞOVENİZM

Kaç zamandır TİP içinde ve çevresinde sosyal şovenizmin etkisini arttırdığını Türkiye demokratik hareketi açısından üzülen ve zararlı bir eğilim olarak gözlemekteyiz.

TİP, çizgisinin enternasyonalist bilinçte olmadığını, işçi sınıfı biliminin ve enternasyonalizminin temel prensiplerini bilimsel olarak özümlemediğini ve kavramadığını özümlenmediğini ve kavramadığını söylemiştik. Bu kanımız, zamanla çeşitli önemli olaylar içinde doğrulandı.

Bugün TİP gerçekten de enternasyonalizmin yanında milliyetçi bir çizgi izlemektedir. TİP'in Doğulu sosyalistlere karşı takındığı tutum basit bir politik sürtüşmeden değil, kendi ideolojisindeki milliyetçi motiflerden, bilim ve enternasyonalizm dışı tutumlardan kaynaklanmaktadır.

Hiç kuşkusuz, bugünkü anti-demokratik koşulları biliyoruz, Siyasi Partiler Kanununun 89 uncu maddesinin ilerici siyasi partiler için bir demoklesin kılıcı olduğunu da biliyoruz. MC gericiliği ve tırmanan faşizm karşısında maceracı ve ihtiyatsız tutumları hiç bir siyasal kuruluşa öneremeyiz. Ve bugüne değin de böyle bir teşvikte bulunduğumuzu kimse iddia edemez.

Ama MC'nin Türkiye'deki sosyalist, ilerici ve demokrat güçler üzerindeki saldırısı tek boyutlu bir olgu değildir. Faşizm tırmanırken, ırkçı ve faşistlerle işbirliği yapan ve ötedenberi şovenliği ile bilinen burjuva partilerinin, özellikle MC partileri Doğu'daki emekçilerin üzerinde yoğunlaştırdığını' asimilasyon politikasını şiddetlendirdiğini herkes görmektedir. Faşizme karşı mücadelenin aynı zamanda ırkçılığa, şovenizme ve asimilasyonculuğa karşı bir mücadeleyi de içerdiğine şüphe yoktur. Özellikle faşizmin bu tırmanışını sadece işçi sınıfı ve diğer emekçiler üzerinde sınıfsal planda var görüp, şoven-ulusal baskıların da aynı paralelde katmerlendiği gerçeğine gözleri kapamak, değil sadece işçi sınıfı devrimciliğine, ilerici demokratiğe bile sığmaz.

Durum böyleyken, işçi sınıfı bilimine inanmış Doğulu sosyalistleri sözde sosyalizm adına tecrit etmek çabası, istemiyerek de olsa merkezi otorite despotizmine, onların azgınlaşan şovenizmine boyun eğmektir.

Bugün egemen ittifakların şovenizmi açıktır. Hem Türkiye ve Yunanistan arasındaki bir şovanizm körüklenmekte ve gerginliği yüksek tutarak silâhlanma yarışı ve savaş

kundaklılığı kışkırtılmakta, hem de ezen ulus şovenizmini alabildiğine pervasızca uygulamaktadır. Böylece çok yönlü bir mizansen şeklinde toplu bir şovenizm tezgâlanmaktadır. Ve hiç kuşkusuz, mizansenin baş tertipçisi, Amerikan emperyalizmidir, onun karşı-devrimci örgütü CIA'dır ve bu güdüm altında çalışan pek çok gizli açık kuruluştur.

Böyle bir atmosferde, «işçi sınıfı bilimine bağlıym» diyenlere düşen görev güncel demokrasi, ulusal bağımsızlık ve barış mücadelesinden taviz vermektir.

Kaldı ki, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve barış görevleri sadece işçi sınıfı sosyalistlerinin değil, emperyalizme, şovenizme, tekellerin egemenliğine feodal kalıntılara ve pre kapitalist unsurlara karşı olan bütün gerçek ilericilerin demokrat, sındadır.

İLERİCİ PARTİLERİN GÜNCEL GÖREVİ:

Bu nedenle TİP'in bu uğraşta saf tutması için işçi sınıfı bilimine ve enternasyonalizmine tavizsizce bağlı olması da gerekmez. TİP'in temsil ettiği ilerici çizgi, bu görevleri kendiliğinden ona yükler. Ve bu görevler bir bütündür. Biz TİP'in işçi sınıfı sosyalizmini temsil etmediğini biliyoruz. Ama bu olgu ilerici bir partinin demokrasi, bağımsızlık, barış mücadelesinde yeralmayacak bir güç olması, ya da bu görevlerinden bazılarını savsaklaması anlamına gelmez.

Hçi şüphesiz işçi sınıfı sosyalistleri demokrasi, bağımsızlık, barış, sosyal ilerleme ve sosyalizm şeklinde sloganlaştırılan topyekûn mücadelenin öncüsüdürler ve omaları ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesini SOSYALİZM'e varmaktadır. Ama işçi sınıfının sosyalist mücadelesine sosyalist kuruluş evresinde yer almayabilecek ilerici siyasi çizgiler, çeşitli küçük burjuva sosyalist çizgileri de güncel mücadelede yer alırlar ve almaktadırlar. Bu durumda işçi sınıfı politik hareketinin başını çektiği topyekûn ulusal ve sosyal kuruluş mücadelelerinde ilerici partilere düşen görev, en azından güncel demokrasi, ulusal bağımsızlık ve barış mücadelesinde kendi paylarına düşen sorumlulukları yerine getirmektir.

Oysa TİP, kendi programına sosyalist devrimi koyduğu, sosyalizmi amaçladığını söylediği, hatta kendisini -Yürüyüş dergisinin deyimleriyle- iktidara yürüyen sosyalist hareket diye tanıttığı halde, değil sadece güncel bilimsel sosyalist görevleri yerine getirmek, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve barış mücadelesinde bile bütünsel ve tutarlı bir davranış koymamaktadır.

TİP'e değgin son olaylar göstermiştir ki, bu çizgi milliyetçi bir çizgidir. Milliyetçilik bu çizgide egemen güçler şovenizmine karşı iki boyutla da yansımaktadır.

Bunlardan birincisi, yukarıda da değindiğimiz gibi, TİP'in Doğulu (Devamı 15. Sayfada)

MAOCULARIN DESTEK BİLDİRİSİ

(...)

Bizler, örgütümüz içinde yönetime geldiğinde örgüt içi demokrasiyi yokedeceğini bildiğimiz, tasfiyecî «Birlik ve Dayanışma» ve «Demokratik Merkeziyetçiler» gruplarının yönetime gelmesin' önlemek için, en geniş anti-revizyonist cepheyi savunduk. Ancak sürekli dar grup çıkarlarıyla hareket eden bazı grupların yöneticileri en geniş cephenin oluşmasını engellemek için ellerinden geleni yaptılar. Revizyonistlerin önce tahrik eden ve saldıran, daha sonra da yaygarayı basan davranışları karşısında, maceracı bu gruplar kitlelerden kopuk davranışlarıyla revizyonizmin güçlenmesine neden oldular.

(...) Bu yüzden «Halkçı Eğitimciler» ile «Demokrasi İçin Birlik» gruplarının oluşturdukları listeyi destekliyoruz. Çünkü amacımız olan işbirlikçi revizyonistlerin yönetime gelmemesi olasılığı bu şartlarda ancak böyle gerçekleş-

bilir. İki tercihle karşı karşıyayız:

1) Örgüt içi demokrasinin başdüşmanı sosyal-faşist bir yönetim;
2) Yurtsever ve devrimci düşüncüyü bastırmaya yönelmeyecek bir yönetim. İşte tüm bu nedenlerden ötürü, bu iki grup hakkındaki düşüncelerimizi muhafaza etmekle birlikte «Halkçı Eğitimciler» ve «Demokrasi İçin Birlik» gruplarının oluşturdukları listeyi destekliyoruz. Bugün bu tutumu takınmayarak bağımsız listeyle çıkmak veya seçimleri boykot etmek en azılı sosyal-faşist kliğin ekmeğine yağ sürecektir.

Revizyonizmle mücadelede maceracılığa ve kararsızlığa yer yoktur.

Öğretmenlerin devrimci mücadelesini revizyonizmi yıkararak yükselecek.

(İmza: Bozguncu görüşleri öteden beri lanse edilen üç grup adı.)

Tarih: 27.6.1976

FRIEDRICH ENGELS

(1820-1895)

5 Ağustos 1895 tarihi Bilimsel Sosyalizmin iki büyük kurucusundan Friedrich Engels'in ölüm günüdür. Sosyalist öğretinin bu büyük ustasının 91. ci ölüm yıldönümünde Kitle'nin bu ve ö-nümüzdeki iki sayısında Engels'i anacağız.

«Büyük Proletarya savaşçısı ve eğitici»... 1895 yılında Engels öldüğünde Lenin böyle diyordu. Onun proletaryanın büyük önderlerinden biri olduğunu vurgulayarak «Karl Marx'tan sonra, bütün medeni âlemdeki çağdaş proletaryanın en önde gelen bilgini ve eğitici idi,» diyordu.

Engels 1820'de Almanya'da Barmen kentinde dünyaya geldi. Varlıklı bir ailenin çocuğu idi. Genç yaşlarında atıldığı devrimci mücadele içinde ilk yazılarını yazmaya başladı. 1840 yılında katıldığı «Genç Hegel»ciler grubunda iken Schelling'e karşı onun reaksiyoner-mistik görüşlerini bir eleştirisi yaptı. Engels'in Hegel'i muhafazakâr sonuçlamalarından ve idealist diyaektikindeki çelişkilerden ötürü yaptığı eleştirisi de bu döneme rastlar.

Engels daha sonra ailesinin isteği üzerine gittiği İngiltere'de sınıf mücadelesine daha yakından tanık olacak ve onda köklü dönüşümlere yol açacaktı. İngiltere zamanın en gelişmiş kapitalist ülkesiydi. Buradaki işçi sınıfı ile yakın temaslarda bulundu. Bu vesileyle de ki, Engels kapitalistlerin kendi rızalarıyla iktidarı bırakmaları tarzındaki Şartist hareketin ideolojisinde ve ütopyacı fikirlerde açığa çıkan hataları incelemeye koyuldu. Bu incelemelerin sonucu, Marx'ın ekonomi politik kategorilerine parlak bir katkı dediği **Ekonomi Politığın Eleştirisine Taslak** (1844) ile İngiltere'de Emekçi Sınıfların Durumu (1845) adlı eserleri oldu. Engels o sıralarda Robert Owen'in çıkardığı **New Moral World**'a ve Çartist **Northern Stern**'e yazı yazıyordu. Engels bu eserlerinde, proletaryanın büyük geleceğini, proletaryanın yüklendiği tarihi görevi gösterdi. Proletaryanın sadece acı çeken bir sınıf değil, fakat kurtuluşu için mücadele eden bir sınıf olduğunu da ilk olarak ortaya koyan Engels'tir.

1844 yılı, parlayan iki büyük yıldızın, proletaryanın iki büyük savaşçısının buluştuğu yıl olarak tarihe geçmiştir. Paris'te karşılaşan Marks ve Engels işçi sınıfının kurtuluşu uğrunda bundan böyle çabalarını birleştirecekler, çağımızda sosyalizmin gücünün mayasında bu birlikteliğin payı önemli olacaktır.

Kutsal Aile ve Alman İdeolojisi bu dönemin ürünleridir. Hegel ve Feurbach'ın eleştirisi yeni bir bakışla ve kökten ele alınıyor, diyalektik ve tarihi materyalizmin ilkeleri bu eserlerde dokuna dokuna işleniyordu.

İki önder artık örgütlü mücadelenin önderleri idiler. İlk olarak Komünist Lig'inin fiilen örgütleyiciliğini üstlendiler. Lig'in Program Taslağını 1847'de Engels hazırladı: **Komünizmin İlkeleri**...

Hareketin en genel perspektifini ve temel ilkelerini çizen belge daha sonra Marks'la birlikte yazılacaktır. **Komünist Manifesto**, siyasi bakımdan çağımızın ve gelecek çağların en seçkin ve geçerliliğinden hiçbirşey yitirmeyecek olan belgesidir. Bu belge, uluslararası işçi sınıfının mücadelesinin her aşamasında onun pusulası olarak geçerliliğini koruyor.

Mücadele arkadaşı Marks'ın yanına, İngiltere'ye geçen Engels'i bekleyen önemli görevlerden biri de Birinci Enternasyonal'in yaratılması ve küçük portunist ve anarşist eğilimlerle mücadele oluyordu. Bundan sonra bütün hayatı boyunca 40'a yakın yıl Marks'ın **Kapital**'ine yardımcı oldu Engels.

O'nun ölümünden sonra da eserinin bitirilmesi kitapla diğer notların derlenip yayınlanması için olağanüstü çaba gösterdi.

Bu arada tarihi materyalizmi geliştirme yolunda üç başucu eseri yayınladı: **Ludwig Feuerbach ve Klasik Alman Felsefesinin Sonu**, **Anti-Dühring** ve **Ailenin, Devletin, Özel Mülkiyetin Kökeni**.

Engels, diyalektik materyalist metodu, henüz çözülemeyen birçok doğa olayını çözümlenme yolunda başarılar elde etti. Birçok alanda doğanın yorumunu yaparak, daha sonra yapılacak keşiflerin öncülü olmuştur. Madde ve hareketin ayrılmazlığı nosyonu, zaman ve mekanın birliği, maddenin formlarının bitmez tükenmezliği, atomların karmaşık yapısı, evrenin «termik sona erişinin» eleştirisi v.s. Engels'in sadece kendi imzasını taşıyan diğer önemli eserleri arasında «Köylü Savaşı», «Almanya'da Devrim ve Karşı Devrim», «Konut Sorunu», «Doğanın Diyalektiği», «Ütopik Sosyalizm - Bilimsel Sosyalizm» gelir...

Lenin 1895'de şöyle diyor:

«Marx ve Engels'in bu görüşlerini, kurtuluş için savaşan tüm proletarya bugün benimsemiş bulunmaktadır. Ama 1840 yıllarında, yani iki dost, sosyalist yayınlarla işbirliği yapmağa ve devirlerinin sosyal hareketlerine katılmağa başladıkları

vakit, baştan sona yepyeni görüşlerdi bunlar. Ve, siyasî hürriyet için, kralların, polis, kilisenin keyfi davranışlarına karşı, kabiliyetli veya kabiliyetsiz, inançlı veya inançsız, sonuna kadar mücadeleye giren ama burjuvazi ile proletaryanın çıkarları arasındaki karşıtlığı ve uyumsuzluğu göremeyen insanların sayısı son derece kabarıktı. Bunlar, işçilerin bağımsız bir sosyal kuvvet olarak hareket edebileceği fikrini bile kabul etmiyorlardı. Öte yandan, bazıları dehâ sahibi bir çok hayalperest, yeryüzünde, barışı ve evrensel refahı hâkim kılabilmek için, hükümetlerle egemen sınıfları mevcut sosyal düzenin adaletsizliğine inandırmak yeter sanmaktaydılar. Mücadelesiz bir sosyalizmin hayalini görüyordu bunlar. Ve nihayet, o çağdaki sosyalistlerin ve genellikle işçi dostlarının çoğu, proletaryayı, endüstri geliştikçe büyüyen bir yara olarak görüyor ve dehşet içinde seyrediyorlardı. İşte bunun için de hemen hepsi, endüstri ile proletaryanın gelişimine son vermek, yani «tarihin tekerleği»ni durdurmak çareleri aramaktaydılar. Proletaryanın gelişimini herkese korku ilham ederken, Marx ve Engels olanca umutlarını işçi sınıfının durmaksızın büyümesine bağlamışlardı. Onların gözünde, proleter sayısı ne kadar artarsa, işçilerin devrimci sınıf olarak gücü de bir o kadar artmış ve sosyalizm bir o kadar mümkün ve yakınlamış olacaktı. Marx ve Engels'in işçi sınıfına yaptıkları hizmeti birkaç kelime ile ifade etmek istersek, ona, kendi kendisini tanımayı ve kendi kendisinin bilincine varmayı öğrettiklerini, ve o güne kadar içinde yüzdükleri kuruntu ve hayallerin yerine bilimi getirdiklerini söyleyebiliriz.

İşte bunun içindir ki, Engels'in adının ve hayatının her işçi tarafından bilinmesi gerekir. Gene işte bunun içindir ki, bu kitabımızda, çağdaş proletaryanın iki büyük eğitimcisinden biri olan Friedrich Engels'in hayat ve faaliyetini anlatmayı bir ödev biliyoruz.

Onların işçi sınıfı davasının en önde gelen öğretmenleri olduğu ve onlara layık olmakta zor sınavları başarıyla geçen ve zaferler kazanan uluslararası proletarya defalarca ispatlamıştır.

Yine uluslararası proletaryanın nihai hedefi, yolunda Marks ve Engels'in tarihsel vasiyetini gerçekleştirme yolunda yürüdüğü, evrene taptaze, mutluluk yüklü bir gelecek hazırladığı yadsınamayacak bir gerçekliktir.

Bugün daha çok insanın, milyonların savaş bayraklarında Engels'in, Marks'ın ve Lenin'in portrelerini dalgalandırmaları O'nun gerçek yerini ispatlamaktadır.

KURULTAY NEYİ KANITLADI

(Baştarafı 4.cü Sayfada)

örgütü böylesi yönelimlere avadanklık haline getirterek, amacından saptırmanın mümkün olamayacağı böylece birkez daha kanıtlandı.

Bir siyasi parti olmayan, bir demokratik yığın örgütünde işçi sınıfı biliminin daha da büyük bir etkinliğini beklemek — içinde bulunduğumuz dağınık koşullarda — fazla iyimser olur. Elbette böylesi bir örgütte sosyalist olsun veya olmasın çeşitli ilerici eğilimler bulunacaktır ve örgüt demokratik merkezîyetçilik ilkeleri altında, kendi demokratik işlevlerini yer-

ne getirecektir. Bu bakımdan kongre yeterince işçi sınıfı biliminin zaferiyle sonuçlanmıştır. Bundan sonraki görev örgüt içi birliği güçlendirmek, daha geniş öğretmen kitesini örgütlemek olacaktır.

TÖB-DER kurultayının, TÖB-DER'le doğrudan ilgili olmayan diğer bir politik yönü de, işçi sınıfı sosyalizminin ve enternasyonalizminin tüm Türkiye çapında ve Anadolu yüzeyinde kazandığı etkinliğin ve yaygınlığın kısmi ama önemli bir yansımalarının bir göstergesi kimliğini taşımasıydı.

TÖB - DER'e öğretmenlerin devrimci birliği yolunda başarılar dileriz.

TİP NEREYE GİDİYOR

(Baştarafı 12. Sayfada)

EHVEN'İ ŞER GÖRÜYÖRLER

sosyalistleri tecrit etmek, kendini bu sorundan «arınmakla» kalmayıp, bir de onun karşısına dikilme biçiminde; diğeri ise Türkiye ve Yunanistan arasındaki silâhlanma yarışına karşı çıkmakta mütereddit kalma, bu konuda «dostlar alışverişte görsün» gibilerinden bir iki göstermelik jeste işi geçiştirme şeklinde somutlamaktadır.

Tekrar tekrar belirtelim, ihtiyatsız, hesapsız tutumları kimseye önermiyoruz. Kitlelerden kopuk, şartları iyi hesaplanmayan keskinlikleri kimseye tavsiye etmiyoruz. Ama bunun alternatifinin ve «doğru yol»un (!) sosyal şovenizm olabileceğini hiç mi hiç kabul etmiyoruz.

Örneğin, aynı enternasyonalizm dışı, bilim dışı TİP bütünlüğünde, TİP'in Kıbrıs politikası da net değildir ve kuşku vericidir. Bütün yabancı üslerden ve askerlerden arındırılmış Kıbrıs tezi yuvarlak bir kavram haline getirilmiştir. Hele hele, Kıbrıs'ın egemenliği ve toprak bütünlüğü sözünü bir takım burjuva partiler de kullanmaktadır. TİP'in, Kıbrıs sorununda sözünü ettiğimiz genel sloganın içeriği konusunda, meselesinin soyut laftan, somut öneriye ve politikaya dönüştürülmesi noktasında ne düşündüğü net değildir, hattâ belli bile değildir.

İş böyle olunca TİP'in bölge ve dünya barışı konusunda tutarlı bir tutum içinde olduğunu iddia etmek zordur. Bugün dünya barışını pek çok kimse savunmaktadır. Dünya barışı sözü sosyalist ve gerçek ilerici güçler dışında kalan «özde barışseverler» tarafından iğdiş edilmiştir. Oysa kendisi işçi sınıfı sosyalizmini temsil etmesi bile, gerçekten barış yanlısı ilerici bir partinin somut durumlarda somut görüşlerini getirmesi ve somut politika ile tavrını netliğe kavuşturması gerekir. Bir takım oy kaygılarıyla, kitlelerde öteden beri yaratılmış şovenist şartlanmalardan çekinip, ileriye dönük parlamento hesapları, hattâ koalisyon hesapları yapmak, ya da aynı hesapla, örneğin, sosyal demokrasiyi ürkütme-ten çekinmek, gerçekte ideolojinin bir yansıması olan politik oportünizm olur.

MAOCULAR TİP'İ

TİP'in dolu dizgin sağa doğru derinleşen politikası ve enternasyonalizme giderek ters düşen tutumu bizim yakıştırmamız değildir. Bizim dışımızdaki işçi sınıfı sosyalistleri de bu konuda aynı görüşü paylaşmaktadır. Ve karşıımızdaki karşı-devrimci Maocular da yavaş yavaş meselesinin farkına varmakta, TİP çizgisini hoşgörmeğe, onu kendi açılarından kullanmağa çabalamaktadırlar.

Son TÖB-DER Kongresinde, Yürüyüş Dergisi'nin kendi sayfalarında yer verdiği, desteklediği, ilerici ve anti - Maoist, anti - Gosist gruba Maocuların oy vermeleri ve bu konuda açık bildiri yayınlamaları bardağı taşıran son damla oldu. Bu grubun Maoculuğa ve faşizme karşı olduğunu biliyoruz. Bundan kuşku- muz yok, Ama bu çizginin Maocular tarafından «ehve-i şer» görülmesi ve desteklenmesi, bazı sosyal demokratları yanına alan bu ekibi Maocular- dan oy alması, bizzat bu grupta bulunan ve Maoizme ve goşizme karşı olan öğretmen arkadaşların hiç birinin hoşlanmadığı bir gerçekçilik ve çapraz bir durum olarak ortaya çıkmıştır. Burada bu gidişin nasıl da çıkmaza doğru sürüklendiğini düşün- necek olan hiç şüphesiz ki, Yürüyüş' ün temsil ettiği siyasi çizginin başını çekenlerdir.

Ve sözkonusu siyasi çizginin yöneticileri ve izleyicileri bizce bardağı taşıran bu damla üzerinde dikkatle durmalı, nereye gittiklerini kendi kendilerine sormalıdırlar.

Biz burada, bu vahim durumda, eleştiri ve uyarı görevimizi bir kez daha yerine getirmeyi gerekli görüyoruz. Maoculardan açık bir bildiriyle destek alabilecek, ve eskaza Mao- cu oylarla yönetime geldiği takdirde bu tutumunu meşru görecektir, ve hiç değilse bir bildiriyle Maocuların desteğine şiddetle karşı çıkarak boz- guncu - Mao- cu oyları istemediğini kesin ve tavizsiz bir dille ilân edemeyecek, özetçesi Doğulu sosyalistleri tecrit edeyim derken istemiyerek de olsa Maocuların kucağına düşüp, onların oyunnuna gelebilecek kadar oportünizme kaymış bir politikaya - böyle bir durumda - en klasik soruyu sormaktan kendimizi alamıyo- ruz: QUO VADİS?

DÜNYA HALKLARININ YÜKSELTTİKLERİ

(Baştarafı 5. Sayfada)

ilerici saflarda, emperyalizme ve faşizme karşı, sömürüye ve despotizme karşı, egemen gerici merkezi otoriteye karşı ilerici halk güçleri arasında saf tutan öğretmenleri tıpkı işçi sınıfımız ve diğer emekçiler gibi büyük zorluklar bekliyor.

Önümüzdeki güç dönemde, sanırım ki, öğretmen hareketinin ve onun ileri demokratik örgütlenmesini oluşturan TÖB-DER'in en büyük görevi, genel anti-faşist ve anti-emperyalist mücadeledeki, bağımsızlık, demokrasi ve barış mücadelesindeki yerini sağlamlaştırmak, işçi sınıfıyla ve onun bağımsız sınıf güçleriyle ittifakını geliştirmek, güçlendirmek ve kökleştirmek olacaktır.

Öğretmen hareketinin bu genel anti-faşist ve anti-emperyalist misyonu, özelde, öğretmenler üzerine yönelmiş olan tüm egemen zorbalığa, faşist saldırılara ve kıyımlara karşı, öğretmenlerin can güvenliğini, çalışma garantisini ve iş güvenliğini sağlamaktır. Öğretmen arkadaşlarımızın özlük haklarının korunup güçlendirilmesi için vargücülle çaba göstermektedir.

Öte yandan öğretmenlerin ve tüm memurların, memur statüsündeki kamu personelinin grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkının elde edilmesi öğretmenlerimizin en acil

demokratik istemleri arasındadır.

Gene genel olarak egemen sınıfların ve özel olarak MC'nin anti-komünizmine, gericiğine ve faşizmine karşı mücadele eden tüm ilerici-demokratik güçlerin acil görevleri arasında özellikle 141 ve 142 nci maddelerin kaldırılması, düşünce ve örgütlenme üzerine konulmuş ve ağır faşist yasakların bertaraf edilmesi büyük bir önem taşımaktadır. Öğretmen hareketinin ve TÖB-DER'in, önümüzdeki dönemde yükselecek bu önemli demokratik mücadelede sağlamca yer tutacağına inancımız tamdır.

Öğretmenlerin şovenizme, asimilasyonculuğuna ve gerici eğitim düzenine karşı mücadelesi bir diğer ana faktördür. Ayrıca savaş kışkırtıcılığına silâhlanma yarışına karşı barış ve yurtseverlik görevi de önemli sorumluluklar arasındadır.

Öğretmenlerin ve onların öncü demokratik kitle örgütü olan TÖB-DER'in bu kurultay'dan daha da güçlenerek çıkacağına, birliğini beraberliğini, örgütsel bütünlüğünü pekiştirip, demokrasi, bağımsızlık ve barış mücadelesindeki yerini sağlamlaştıracığına kuşku- muz yoktur.

Sözlerimin sonunda, TÖB-DER Üçüncü Kurultayına ve onun şahsında tüm devrimci, demokrat, yurtsever öğretmen kitesine partim adına başarılar diliyorum.

TÖB-DER KURULTAYI

Bu arada seçimlerin en ilginç yanlarından birisi şu oldu: Seçimlere ortak liste ile giren Demokrasi İçin Birlik Gurubu ile Halkçı Eğitimciler, divan başkanlığı seçimlerinde üç grubun (D.Merk., Özgürlük, ve Bir. Daya gruplarının) ortak başkan adayı Uçar'ı desteklemişlerdi. Divan başkanlığında diğer adayı destekleyen üç grup, kongre sonucunda merkez seçimleri öncesinde bir bildiri yayınlarak Demokrasi İçin Birlik Grubu'nun başını çektiği listeyi destekleyeceklerini kendileri açısından «ehveni şer» mantığıyla açıkladılar. Divan başkanlığına Bahattin Uçar'a oy verenler 299 kişi, kongre seçim sonuçlarında ise Demokratik Merkezîyetçi - Özgürlük Grubu listesi 202, oy kalyordu. Şu halde Demokrasi için Birlik grubunun başını çektiği ve 177 oy alan listenin 177 oyundan en az 80 tanesi, kendilerine Yurtsever öğretmen şeklinde ad veren ve «ehven'i şer» diye gördükleri bu listeyi destekleyeceklerini açıklayan üç gruptan gelmekteydi. Bu olay seçimlerle ve seçimlerdeki grupların tavrı ile ilgili süpriz olay olarak nitelendirildi, şaşkınlıkla karşılandı.

«BURADAN KOL KOLA, OMUZ OMUZA ÇIKACAĞIZ»

Gece saat 02.0'da biten seçim sonuçlarının açıklanma-

sından sonra kazanan ortak grupların başkan adayı Gültekin Gazioglu bir konuşma yaparak özetle şunları söyledi:

«Seçimler hittiğine göre artık gruplar da bitmiştir. Şimdi buradan hepimiz kol kola, omuz omuza çıkacağız ve hepimiz faşizme, emperyalizme karşı kol kola, omuz omuza mücadele edeceğiz» demiştir. Örgütsel birlik meselesini vurgulayan ve hem militan hem de birleştirici bir konuşma yapan yeni başkanın bu sözleri alkışlarla karşılanmıştır.

Daha sonra söz alan Demokrasi İçin Birlik ve Halkçı Eğitimciler gruplarının ortak başkan adayı İlhan Alkan, TÖB-DER'in yücelmesi ve güçlenmesi için mücadele edeceklerini ve yeni yönetime yardımcı olacaklarını belirtti.

Böylece son yılların önemli forumlarından birisi niteliğinde geçen TÖB-DER, Üçüncü Kurultayı kapanmış oldu.

KİTLE Gazetesi, devrimci öğretmen hareketinin güçlenmesi, öğretmenlerin ve TÖB-DER'in birlik ve beraberliğinin sağlamlaştırılması ve emperyalizme, faşizme, şovenizme, te- kellerin egemenliğine ve toprak ağalığına karşı TÖB-DER'in yeni başarılarına ulaşması yolunda yeni yöneticilere ve TÖB-DER'in tüm örgütlerine, tüm TÖB-DER bütünlüğüne ve devrimci, ilerici demokrat öğretmenlere yürekten başarılar diler.

TÖB-DER KURULTAYI BİLİMİN ZAFERİYLE SONUÇLANDI

(Başarılı 4. Sayfada)

bu sözleri salonda şiddetli ve sürekli protestolara yol açtı. Bu sürekli protestolar karşısında salonun nizamını ve kongrenin devamını sağlamak isteyen Divan, konuşmacıyı, konu dışına çıkarması, TÖB-DER'i doğrudan ilgilendirmeyen sorunlara girmemesi için uyardı. Büyük çoğunluğun şiddetli tepkisi karşısında şaşırıp bulunan konuşmacı, «işte görüyorsunuz, revizyonizmin iğrenç yüzü burada revizyonizmi eleştirmemize izin vermiyor.» diyerek hem divana ve genel kurula saygısızca sataştı, hem de provokatif sözlerle ihbar anlamına gelecek bir davranışta bulunmuş oldu. Maceracılığın sorumsuz ve panikçi karakteri bir kez daha açığa çıktı. Fakat salonda bu sözlerle karşı gösterilen büyük tepki, «sol»-revizyonizmin ve Maoizmin Türkiye'de artık kolay kolay herkese, her yere dil uzatamayacağını, enternasyonalist bilincin hızla geliştiğinin ve güçlendiğinin bir kanıtı olması bakımından önemliydi. Ö-nüne gelene revizyonist diyerek genç heyecanların bilimsizliğini ve duygusallığını sömürerek kof slogancılık ardına gizlenip işçi sınıfı çizgisine ve enternasyonalizmine söverek parsa toplamanın, artık Türkiye'de de hayli güçleşmeğe başladığını, bozguncu Maoculara, maceracı goşistler her geçen gün daha iyi göreceklerdir.

BAZI KÜÇÜK

ÖĞRENCİ GRUPLARI KAVGA ÇIKARIYORLAR

Kongrenin ikinci gününe bu bozgun ve bunun yarattığı hırçınlık içinde giren Maocu ve goşist dinleyici grupları, ikinci gün kavga çıkartarak kongreyi yarıda bıraktırdılar. Dinleyiciler arasındaki bozguncular ve maceracılar, «Faşizme Geçit Yok» diye bağırarak gençlere ve öğretmenlere saldırdılar.

İki kez kavga çıkması üzerine Divan kongreyi ertesi güne erteledi ve salona dinleyici alınmamasını kararlaştırdı.

Üçüncü gün, kongreyi, Maocuların ve sol-oportünistlerin saldırısından korumak görevi işçi sınıfı sosyalistlerine düştü. Pek çok militan öğretmen kapıda görev alarak salonun emniyetini ve kurultayın selamete sonuçlanmasını sağladı. Böylece iki gündür kongreyi bir öğrenci kongresine çevirmeğe, istedikleri anda da kavga çıkartıp, kongreyi yarıda bırakmağa çalışan bozguncu ve maceracı unsurlar, üçüncü gün TÖB - DER kurultayına saldıramadılar.

Üçüncü gün gruplar adına konuşmalar yapıldı. Yapılan tüm konuşmalar arasında Bursa delegesi ve şube sekreteri Yıldız Kurtuluş'un konuşması büyük bir ilgiyle izlendi, olağanüstü bir onay gördü. Pek çok delege konuşmanın metnini istediler. Yıldız Kurtuluş'un sözcülüğünü yaptığı grup, kısa

zamanda konuşma metnini tekersir ederek delegelere, konuklara ve basın mensuplarına dağıttı.

TÜZÜK DEĞİŞİKLİKLERİ VE PROFESYONELLİK SORUNU:

Üçüncü gün öğleden sonra tüzük değişiklikleri ve kongre karar taslakları konuşuldu ve karara bağlandı..

Tüzük değişiklik önerileri arasında, TÖB-DER merkez yürütme kurulu'nun Ankara üyeleri arasından seçilmesi zorunluluğunun kaldırılması ve Ankara dışından MYK'na seçilecek yöneticilerin özlük haklarının gözetilmesi maddesi vardı. Bir başka deyimle, Merkez Yürütme Kuruluna, Ankara dışından seçilecek ve tayinleri Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Ankara'ya yapılmadığı takdirde, istifa ederek, Ankara'da yerleşecek Merkez Yürütme yöneticilerinin profesyonel olarak çalışmaları zorunluluğu tüzük maddesi haline getirilmekteydi. Demokratik Merkez yetçi grubun getirdiği, özgürlük grubunun da desteklediği bu öneriye, Birlik ve Dayanışma grubu karşı çıktı. Tüzük değişiklikleri sırasında, öneri aleyhine konuşan iki delegeden ikisi de bu gruba mensuptu. Tüzük değişikliği önergesi, Demokratik Merkez yetçiler ve Özgürlük Grupları dışındaki tüm grupların ortaklaşa davranma-

ları ve aleyhte oy vermeleri sonucunda reddedildi. Kulislerde yapılan konuşmalardan öğrendiğimize göre bu konu, Divan Başkanlığı seçimlerinde ortaklaşa aday gösteren üç grubun seçimlere de ittifak halinde girmesini önleyen *Prinsip uzlaşmazlığı* olmuş.

Demokratik Merkez yetçiler, kongre öncesinde yayınladıkları basılı broşürde tüzük değişikliği önerilerinden birisi olarak şu maddeyi getirmişlerdi: «*MADDE 28:... Ankara dışından olurları alınarak seçilen merkez yürütme kurulu üyelerinin özlük haklarından, derneğin olanakları içinde bulunmaları karşılanır.*» (Sayfa. 31).

Demokratik Merkez yetçilerin getirdikleri profesyonellik ilkesi Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin hepsini (dokuzunu birden) değil, sadece Ankara dışından seçilecek ve istifa etmek zorunda kalacak MYK üyelerini kapsamaktaydı.

Daha sonra, bu tüzük değişikliğinin yeniden görüşülmesi için imza toplandıysa da önerge reddedildi ve seçimlere geçildi.

SEÇİMLER:

Seçimlere 4 liste katıldı. Bu listelerden Demokratik Merkez yetçilerle Özgürlük Grubu'nun oluşturduğu ortak liste 202 oy alarak seçimleri kazandı. Demokrasi İçin Birlik ve Halkçı Eğitimciler grupları 177 oy aldılar.

(Devamı 14. Sayfada)

4000 Cam İşçisinin Grevi Sona Erdi

Halkların Kardeşliği, İş-Emek Hürriyet, Sömürüye Nihayet», «Referandum Hakkımız Söke Söke Alırız», «FAŞİZME GEÇİT YOK», «Faşizme Karşı Mücadelede İşçiler Ön Safta», «Katal İktidar», «Katil Sermaye», «İşçiyiz, Güçlüyüz, Devrimde Öncüyüz.»...vb...

HÜRCAM İŞ GENEL SEKRETERİ NE DİYOR?

Kendisiyle konuşan Kitle muhabirine, sendika genel sekreteri M. Ali Tunçdemir özetle şunları söyledi: «Bu sonuç cam işçilerinin mücadelesinde önemli bir aşamadır. Gerçekte bir yılı aşkın zamandır hem sendikal olarak hem de cam işçileri olarak verdiğimiz tutarlı ve kararlı mücadelenin olumlu sonucunu aldık. Elde ettiğimiz zamlar cam iş kolunda şimdiye dek elde edilmiş en yüksek haklardır. Alınan zam DİSK'e bağlı sendikaların aldıkları ortalama zamlar düzeyindedir. Buna rağmen biz elde edilen imkânları yeterli bulmuyoruz. Hükümetin grev yasağı ve işverenin isteklerimizi büyük ölçüde kabul etmesi üzerine geniş bir işçi tabanı bu imkânları tatminkâr buldu. Grevlerden sonra güç-

lenen sendikamızla hem cam işçilerinin sendikal birliğine hizmet edeceğiz, hem de ileride daha etkili mücadele vermeğe kendimizi hazırlayacağız.

Bu grevlerin ikinci önemli yanı, tekellerin egemenliğine karşı politik ve ekonomik mücadelenin bir bütün olduğunun daha iyi anlaşılması. Ne ekonomik temelden kopuk, kitlelerden soyutlanmış kof bir politik mücadele, ne de tekellere karşı salt bir ekonomik mücadele işçi sınıfını başarıya götürmez. Grevimiz, cam kolunda tek olan ve en güçlü sermaye grubuna bağımlı tekele bir ay içinde bile ağır bir darbe olmuştur. Grevin hükümet eliyle yasaklanması da bu sözümüzün kanıtıdır. Fakat biz ekonomist değiliz. Tekellerin egemenliğine karşı daima işçi sınıfının politik ve ekonomik mücadele birlikteliğini ve işçi sınıfının devrimci öğretisini savunduk.

Bu grev, dört bine yakın işçinin tek bir vücut olarak ve özellikle Çukurova'da onbinlerce işçiden, gene destek görerek başarıya ulaştı. Hem sayısız fabrika ve onların ileri işçileri ile tanıştık. Sadece bu grev için değil, aynı zamanda ileriye dönük bir mücadele birliğinin temelini attık. Yarın onlar eyleme geç-

tikleri zaman, biz onların yanında olacağız. Ayrıca grev boyunca, Çukurovadaki sosyalist siyasal yerel kuruluşların, demokratik örgütlerin ve bunlar arasında özellikle TÖB-DER yerel şubelerinin değerli desteklerini aldık. Sadece bu işçi dayanışması ve işçi-aydın ittifakı bile özellikle yoğun bir bölge olan Çukurova'da tüm sosyalist ve ilerici-demokratik güçlerin dayanışma ve beraberliği, geleceğin güçlü devrimci örgütlenmelerinin ve mücadelelerinin müjdecisidir.

Son bir nokta olarak belirteyim. Bazı Maocu unsurlar grev yerine gelmeğe cesaret edemedikleri için, işçileri başka yerde yakalayıp bozgunculuk yapmağa çalıştılar. Beni ve İçel Şube başkanının siyasal görüşlerini «sosyal emperyalist işbirlikçisi» ve «sosyal faşist» ilan ettiler. Ama onların da işçilerden aldıkları cevap, işverenin kiraladığı bozguncu ve grev kırıcı unsurlardan farklı olmadı. Grevlerimiz aynı zamanda, üçbeş Maocunun bulanık suda balık avlamasına, yani Maocu bozgunculuğa ve onlarla zaman zaman işbirliğine giren maceracı küçük burjuva devrimciliğine karşı etkili bir proleter mücadelesi karakterini kazandı.»

4000 CAM İŞÇİSİNİN GREVİ SONA ERDİ

DİSK'e bağlı HÜR CAM İŞ Sendikasının uzun süredir Türkiye çapında yedi işyerinde birden sürdürdüğü toplu sözleşme görüşmelerinde, işveren işçi isteklerini kabul etmeyince bu yedi işyerinden dördünde çalışan işçiler greve başlamışlardı.

Greve giden işyerleri, grevci işçi sayısı ve grevlerin başlama tarihleri şöyleydi:

Topkapı Şişe Cam 850 işçi (15 Haziran), Çayırova 1300 işçi (26 Haziran), Mersin Anadolu Cam Sanayii 1350 işçi (27 Haziran) ve Gökyiğit Cam 250 işçi (16 Haziran).

Yukarıda adları geçen işyerlerinden üçü İş Bankasının kontrolündeki tekele bağlı işletmelerdi. Gene aynı tekelin kontrolündeki işyerlerinden teknik Cam, Cam Elyaf ve Cam İşletme fabrikaları için de aynı toplu sözleşmeler sürdürülmüş ve bu fabrikalarda da grev kararı alınmıştı ve sendika buralarda da greve başlamak üzereydi.

Görüldüğü gibi sendikanın uzlaşmazlık tuttuğu yedi işyerinden altısı (Gökyiğit dışındaki altı işyeri) Türkiye'nin en büyük finans grubunun kontrolündeydi ve gerek Hür Cam-İş Sendikası, gerekse greve giden dört bin işçi tekelci burjuvaziyle ve onun en güçlü koluyla gerçekten de çetin bir mücadeleye girişmişlerdi.

Cam işçilerinin başlattıkları grevlerin ikinci önemli yanı, bu grevlerin Türkiye işçi sınıfı tarihinde cam işçilerin ilk kez bu ölçüde yaygın bir eyleme girişmiş olmalarıydı. Yaklaşık olarak dört bin işçiyi kucaklayan grev, İstanbul, Gebze ve Mersin'de sürüyordu.

Gene edindiğimiz bilgilere göre tekelci sermayenin en güçlü kesimine kadar sendikanın ve 4000 işçinin giriştiği bu zorlu mücadelede DİSK genel merkezi kendine özgü nedenlerden ötürü sendikayı ve işçileri ne maddi ne de manevi olarak desteklemedi. İşçileri ve sendikacıları adeta kendi kaderleriyle başbaşa bıraktı.

Buna rağmen işçilerin morali bozulmadı, başarıya ulaşmaya kadar grevi sürdürme kararı olduklarını söylediler. Sendika ise Teknik Cam, Cam Elyaf ve Cam İşletme fabrikalarında başlatacağı grevi daha sonraki bir tarihte erteledi. Fakat İş Bankası grubunun cam tekelinin atardamarları olan Topkapı Şişe Cam, Çayırova ve Mersin Anadolu Cam sanayilerinde grevi başlatarak bu tekele asıl darbelerin buradan indirilebileceğini, diğer üç fabrikanın küçük ve ikincil önem taşıdığını gördüğü için doğru bir strateji izledi. Nitekim olayların gelişimi sendikanın tutumunun doğruluğunu gösterdi. Ana birimlerinden yara alan cam tekelini önce hükümetin yardımından medet umdu, fakat sonunda işçilerin isteklerini büyük ölçüde kabul etmeğe razı oldu.

GREV KIRICILIĞI BAŞARIYA ULASAMADI

İş Bankası Grubunun egemen olduğu tekel önce sendikanın dize gelmesini, mali imkansızlıklar nedeniyle grevin çözülmesini bekledi. Fakat aradan bir ay geçtiği halde grevci işçilerin ve sendikacıların direnmeğe kararlı olduğunu görünce bu kez greve faşist komandoları saldırtmak istedi.

Fakat grevin çözülmediğini görünce, önce dedikodu ve tezirat yayararak ılımlı yoldan grev kırıcılığını denedi, işçilerin moralini bozmağa, işçileri üretime sevk etmeğe çalıştı. Bu da olmayınca Çukurova ve Kocaeli-Sakarya bölgesindeki komandoları Mersin'deki Anadolu Cam Sanayii işçilerinin ve Çayırova işçilerinin üzerine salmağa çalıştı. Özellikle Mersin'de birçok kavga oldu, bunlar basına geçmedi. Komandolar grevci olduğunu bildikleri işçileri sokakta veya işyeri uzağında dövmeğe çalıştılar, ama her defasında dayak yiyen kendileri oldu.

Öte yandan Çukurova'da greve karşı çıkanlar arasında sadece işveren yoktu. Onların kiralık sarı sendikası Kristal-İş'de komandolarla birlikte çalıştı. Keza, Çukurova'daki ve Topkapı'daki Maocular, Hür Cam-İş Sendikası yöneticilerinin ve özellikle genel sekreter M. Ali Tunçdemir ile Şube Başkanı Mustafa Dilmen'in «Sosyal Emperyalist işbirlikçisi» ve «Sosyal goşist» olduklarını söyleyip grev kırıcılığı yaptılar. Fakat işçiler tarafından kovalandılar.

Gene Çukurova'daki yerel sağ kanat sosyal demokrat yöneticileri bu grevin ekonomik değil, politik amaçlı olduğu ve bir sosyalist siyasi parti tarafından yönlendirildiği dedikodularını yayarak işverene ve grev kırıcılığına hizmet ettiler.

ÇUKUROVA İŞÇİLERİNİN MÜCADELE DAYANIŞMASI VE AYDINLARIN DESTEĞİ

Gerek işverenin, gerekse sarı Kristal-İş'in ve mahalli sağ sosyal demokratların bu engellemeleri karşısında, özellikle Mersin'de grevci işçiler Çukurova işçilerinin büyük kesimlerinden çok önemli destekler gördüler. Türk-İş'e bağlı işçiler dahil olmak üzere onbinlerce ve onbinlerce işçi Anadolu Cam'daki grevi benimsedi, dayanışma heyetleri gönderdi, ya da aralarında para toplayarak, veya grevci işçilere, ailelerine gıda malzemeleri göndererek, işçi sınıfının eylem içindeki birlik ve dayanışmasının, devrimci mücadele desteğinin seçkin ve olağanüstü bir örneğini gösterdiler.

Anadolu Cam sanayii işçileri sadece Çukurova işçilerinden değil, aynı zamanda oradaki sosyalist ve ilerici güçlerden, demokratik kuruluşlardan da büyük yardım gördüler. Bu destekler arasında işçi sınıfının en yakın omuzdaşlarından öğretmenlerin ve onların ileri demokratik yığın örgütü TÖB-DER şubelerinden gelen destek ve devrimci dayanışma özellikle kaydedilmeğe değer.

CAM İŞÇİLERİNİN GÜÇLENEN BİRLİĞİ

Sendikanın ve grevci işçilerin grev sırasında kazandıkları önemli başarılardan birisi de sarı sendikalara karşı kazanılan başarılar oldu. Örneğin toplu sözleşme yetkisine sahip Hür Cam-İş üyesi olmayan işçilerden, Çayırova'da 250, Anadolu Cam Sanayii'nde 137 Kristal-İş üyesi işçi grevlerin başlamasıyla birlikte kendi sendikalarından istifa edip Hür Cam-İş'e girdiler. Daha sonra işçilerin memnun oldukları toplu sözleşmelerin imzalanması ile

Hür Cam-İş saflarına akın akın işçiler katılmağa başladılar. Kararlı bir mücadelenin bu başarılı sonuçları cam işçilerinin daha fazla sayıda kendi ileri ekonomik örgütleri Hür Cam-İş ve dolayısıyla DİSK saflarında toplanmasını sonuçladı.

HÜKÜMET GREVİ ERTELİYOR

Sendikanın grevden vazgeçmediğini, işçilerin de kararlı olduklarını gören, üstelik gazetelere yansımamakla birlikte—gerçekten de Çukurova'da son yılların en büyük işçi dayanışmasına sahne olan grevin, oradaki onbinlerce işçiyi devrimci yönde etkilediğini gören, grev kırıcılığı yöntemleri geri tepen işveren ve faşistler bu kez hükümete başvurular, bu arada MHP yerel örgütleri Ankara'ya heyet göndererek Mersin'deki grevi zararlı olmağa başladığını belirtti.

İşverenin ve MC yanlısı siyasi güçlerin empoze etmesi sonucunda hükümet grevi bir ay erteledi. Fakat bu karar kısa zamanda işçilerin büyük tepkilerine yol açtı. Grev yasağının göstermelik kalacağını, işçilerin üretime ancak kısmen katılacağını ve büyük olaylar çıkabileceğini, somut olarak gören işveren, hükümetin grev yasağına rağmen sendikaya ve işyeri temsilcilerine boyun eymeğe razı oldu. Hükümet grevi yasaklamış olduğu halde üretime devam edemeyeceğini anladığı için toplu sözleşme masasına yeniden oturmak zorunda kaldı. Yapılan anlaşma, greve katılmayan ama aynı tekele bağlı diğer üç işletmeyi de kapsadı. Saat ücretine birinci yıl 5, ikinci yıl gene 5 TL.'lik (yövmiye bakımından 40 TL.'lik) zam alındı. İkramiyeler 2 maaştan 3 maaşa, işe bedeli 6 liradan 15 liraya çıktı. Ayrıca yılda 1000 TL. yakacak ve 1000 TL. izin ödeneği dini bayramlarda ise birinci yıl 500, ikinci yıl 750 TL tutarında ödenti yapılması kararlaştırıldı. Ayrıca primler yüzde yirmi oranında arttı.

GREVLERDEKİ DÖVİZLER

Sendika merkezi yöneticileri grev boyunca işçilerle güçlü bir birlik oluşturdular. Grevlerin bir okul olduğu gerçeğini gözünden uzak tutmadılar. İşçilerle yaptıkları eğitim çalışmalarında ve sohbetlerinde, işçi sınıfının ekonomik mücadelesinin ne olduğunu, politik ve ideolojik mücadelesinin ne olduğunu anlattılar. Bu üçlü mücadele bütünlüğünü savundular. Esas meselenin siyasi iktidarı hedeflemek olduğunu, bunun da sendikalar aracılığıyla başarılamayacağını, bu nedenle işçilerin mutlaka kendi sınıf bilimlerini öğrenmeleri ve kendi siyasi örgütlenmelerini gerçekleştirmelerini söylediler. Ayrıca Maoculuğun ve maceracılığın ne olduğunu anlattılar. İşçilerin maceracı eylemlere kapılmaları gerektiğini, Maocuların bozguncu ve karşıdevrimci olduklarını işçilere etraflıca anlattılar. Maoculuğun sınıf karakterini ve maceracılığın yenilgiye götüren özelliklerini grevci işçilere kavratıldılar.

Grevdeki dövizler arasında gözümüze çarpan başlıcaları şunlardı: «Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz», «Yaşasın İşçilerin Birliği -

(Devamı 14. Sayfada)

kitle

Sahibi: Mehmet Yücel — Sorumlu Müdür: İlker Demir — Yönetim Yeri: Cağaloğlu Başmuhasip Sokak Tan Apt. No. 10-11 İstanbul — Dizi - Baskı : İshak Basımevi, 27 73 37 — Son baskı tarihi : 4 AĞUSTOS 1976